

Jaarverslag 2023

stichting ATOS

datum 27 mei 2024

VOORWOORD

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van stichting ATOS.

Met dit jaarverslag leg ik als college van bestuur verantwoordelijkheid af aan ouders/verzorgers, medewerkers, de raad van toezicht, de medezeggenschapsraden, het ministerie en alle andere belanghebbenden.

In het jaar 2023 is ons strategisch beleidsplan herijkt. Met diverse geledingen hebben we gesproken over het beleidsplan en zijn we dieper ingegaan op de vragen wat we wilden vasthouden, oppakken en loslaten. Hieruit is de herijking “Samen in balans” ontstaan.

Het was mooi om te zien dat tijdens de herijking uitgesproken werd dat men trots is op wat we samen bereikt hebben binnen de stichting: “Een ambitieuze stichting die zichtbaar is en waar de drie scholen op een goede manier verbonden zijn. Een stichting waar men trots is om te werken en waar het gevoel heerst dat we het echt samen doen.”

In 2024 werken we samen verder aan die mooie stichting om zo te zorgen dat er goed onderwijs blijft voor alle kinderen.

Het jaarverslag 2023 heeft een andere opbouw dan de voorgaande jaren. Als onderlegger is de handreiking gebruikt van de PO-Raad. De onderwerpen in het format komen (grotendeels) overeen met de inhoud van andere jaren maar de opzet is beknopter. Hiermee nemen we het advies van de (vorige) accountant ter harte.

Ik wens u veel leesplezier. Mocht u willen reageren op het jaarverslag dan kunt u uw reactie sturen aan: h.toenders@stichtingatos.nl.

Hilde Toenders
Voorzitter college van bestuur

VOORWOORD		2
INHOUDSOPGAVE		3
ONDERDEEL A	ALGEMEEN	6
1.1	De herijking: 'samen in balans'	6
1.2	Missie en visie van stichting ATOS	6
1.3	De organisatie	6
1.3.1	Juridische structuur	6
1.3.2	De organisatie	7
1.3.3	Organisatiestructuur	7
1.3.4	Raad van toezicht (rvt)	8
1.3.5	College van bestuur (cvb)	8
1.3.6	Directeur	8
1.3.7	Governance	8
1.3.8	De (gemeenschappelijke) medezeggenschap	8
1.3.9	De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)	8
1.4	Horizontale dialoog en verbonden partijen	9
1.5	Klachtenbehandeling	9
1.5.1	Afhandeling van klachten	9
2.	VERANTWOORDING VAN BELEID	10
2.1	Onderwijs & kwaliteit	10
2.1.1	Zicht op onderwijskwaliteit	10
2.1.2	Schoolanalyse midden- en eindopbrengsten	10
2.1.3	Verantwoording (onderwijs)doelen jaarplan	10
2.1.4	Trendanalyse IEP eindtoets	10
2.1.5	Vensters PO en doorstroom naar VO	10
2.1.6	Het kwaliteitskader	11
2.1.7	Bovenschoolse expertisegroepen	11
2.1.8	Ontwikkeling Human Dynamics	11
2.2	Doelen en resultaten onderwijs en kwaliteit	12
2.3	Toekomstige ontwikkelingen	13
2.4	Subsidie 'impuls en innovatie bewegingsonderwijs'	13
2.5	Burgerschap	13
2.6	Onderwijsresultaten en trendanalyse	14
2.6.1	Schooladviezen per jaar	15
2.7	Onderwijs aan nieuwkomers	15
2.8	Internationalisering	15
2.9	Onderzoek	15
2.10	Inspectie	15
2.11	Visitatie	16
2.12	Passend onderwijs	16
2.12.1	Deelregio Overbetuwe/Lingewaard	16
2.12.2	Basisondersteuning	16
2.12.3	Passend onderwijs binnen stichting ATOS	16
2.12.4	De ondersteuningsmiddelen	16
2.12.5	Schoolondersteuningsprofiel	17
2.12.6	Zorgplicht	17

2.13	Nationaal programma onderwijs	17
2.13.1	Algemeen	17
2.13.2	Resultaten	17
2.13.3	Sociale veiligheid	18
2.13.4	Veiligheidsbeleid	18
2.14	Toekomstige ontwikkelingen	18
2.14.1	Tevredenheidsonderzoeken	18
3.	PERSONEEL & PROFESSIONALISERING	19
3.1	Studiedag stichting ATOS	19
3.2	Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag	19
3.3	Eigen risicodragerschap	19
3.4	Ziekteverzuimpercentage	19
3.5	Ziektevervanging	20
3.6	Arbodienst goed b.v.	20
3.7	Duurzame inzetbaarheid	20
3.8	Leeftijd fasebewust personeelsbeleid	20
3.9	Professionalisering	20
3.9.1	Bijzondere bekostiging professionaliseren en begeleiding van starters en schoolleiders	20
3.10	Strategisch personeelsbeleid	21
3.11	Aanstellingen	21
3.11.1	Geldig VOG en identiteitsbewijs	21
3.12	Samen opleiden binnen de school	21
3.13	Plusport stichting ATOS	22
3.14	Vitaliteitsregeling	22
3.15	Overige personele informatie	23
3.16	Regionale aanpak personeelstekort (rap ii) Oost-Nederland	23
3.17	Partnerschap veelzijdig opleiden in diversiteit	23
3.18	Toekomstige ontwikkelingen	24
3.18.1	Ontwikkeling strategisch hrm	24
3.18.2	Vorming van onderwijsregio's	24
3.18.3	Pilottraject versterking professionele identiteit startende leerkrachten	24
3.19	Doelen en resultaten personeel en professionalisering	25
4.	HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN	26
4.1	Doelen en resultaten huisvesting & facilitaire zaken	26
4.2	Ondersteuning beleidsmedewerker huisvesting	26
4.3	Verwachte toekomstige ontwikkelingen	26
4.3.1	Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen	27
5.	FINANCIËEL BELEID	28
5.1	Investeringen en financieel beleid	28
5.2	Treasury	28
5.3	Allocatie van middelen	28
5.4	Onderwijsachterstandsmiddelen	28
5.5	Toelichting vereenvoudiging bekostiging	28
5.6	Verantwoording van de financiën	29
5.7	Balans per 31 december 2023	29

5.8	Toelichting op de balans	29
5.8.1	Activa	29
5.8.2	Passiva	30
5.8.3	Analyse resultaat	31
5.8.4	Toelichting op de staat van baten en lasten	31
5.9	Continuïteitsparagraaf	33
5.9.1	Ontwikkeling in meerjarig perspectief	33
5.9.2	Ontwikkeling van de meerjarenbegroting	34
5.9.3	Toelichting op de meerjarenbegroting	35
5.9.4	Ontwikkeling van de balanspositie	36
5.10	Overige rapportages	37
5.10.1	Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	37
5.10.2	Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	38
5.10.3	Actualisatie risicomanagement	38
5.11	Financiële positie	39
5.11.1	Normatief eigen vermogen	39
5.11.2	Bestemmingsreserves	39
5.11.3	Financiële kengetallen	39
ONDERDEEL B	FINANCIEEL VERSLAG STICHTING ATOS	41-65
ONDERDEEL C	VERSLAG INTERN TOEZICHT	66
C.1	Samenstelling van de rvt	66
C.1.1	Vergoedingsregeling	67
C.1.2	Toewijzing accountant	67
C.1.3	Termijnen in de rvt	67
C.2	Vormgeving intern toezicht	68
C.2.1	Toezichtvisie, toezichtskader en werkwijze	68
C.2.2	Zelfevaluatie	68
C.2.3	Werkgeversfunctie	69
C.2.4	Rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen	70
C.3	Toelichting op besluiten en gegeven adviezen	71
C.3.1.	Onderwerpen besproken in de vergaderingen rvt– cvb	71
C.3.2	Onderwerpen besproken in de vergaderingen rvt – GMR	72
C.3.3	Deelname aan leerervaringstraject aankomende toezichthouder van de VTOI-NVTK	72
C.3.4	Deelname aan pilot collegiale visitatie VTOI-NVTK	72
C.3.5	Aandachtveld financiën en beheer (voormalig aandachtsveld huisvesting en ICT)	73
C.3.6	Auditcommissie	73
C.3.7	Aandachtveld onderwijs en kwaliteit	73
C.3.8	Remuneratiecommissie	74
C.3.9	Aandachtveld personeel & organisatie	74

1. ALGEMEEN

In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat de visie en missie van de stichting is en hoe de stichting georganiseerd is.

1.1 DE HERIJKING: “SAMEN IN BALANS”

De koers, samengevat in het strategisch beleidsplan van de stichting, loopt van 2020 tot 2024. Covid-19 zorgde voor vertraging aangezien de aandacht van de organisatie gericht was op het uitvoeren van het primaire proces. Vanwege deze vertraging is de planperiode van vier jaar (tot 2024) in overleg met inspectie en met goedkeuring van de raad van toezicht verruimd met twee jaar en loopt nu tot 2026.

Om te zorgen dat we binnen de stichting blijven werken aan de goede dingen hebben we in januari 2023, samen met medewerkers van de organisatie en onze stakeholders, het strategisch beleidsplan herijkt.

Hieruit is de herijking “Samen in balans” ontstaan. Van dit document is ook een visualisatie gemaakt. Op de website van de stichting zijn alle documenten terug te vinden.

1.2 MISSIE EN VISIE VAN STICHTING ATOS

Onze identiteit is gebaseerd op de kernwaarden van het openbaar/algemeen bijzonder onderwijs. Dit betekent algemene toegankelijkheid voor iedereen die deze beginselen respecteert. Deze waarden passen wij toe bij het toelaten van leerlingen, het aanstellen van personeel, de benoeming van het college van bestuur (cvb) of de leden van de raad van toezicht (rvt) en de verkiezing van de medezeggenschapsraden.

Stichting ATOS biedt ambitieus, openbaar en veelzijdig onderwijs van goede kwaliteit. Wij staan voor een brede ontwikkeling van het kind en doen recht aan ieders talent. Zo geven wij leerlingen een stevige basis zodat zij met vertrouwen actief mee kunnen doen in de samenleving.

Tot 2026 wordt er binnen de stichting expliciet gewerkt aan vier thema's:

- De weg naar inclusief onderwijs gezamenlijk doorlopen
- IKC ontwikkeling van 0-12 jaar
- Professionalisering medewerkers
- Digitale geletterdheid

In de herijking “Samen in balans” zijn per thema concrete doelen geformuleerd. Deze documenten zijn terug te vinden op de website.

1.3 DE ORGANISATIE

1.3.1 JURIDISCHE STRUCTUUR

Stichting Algemeen Toegankelijk Onderwijs 3-Stromenland is opgericht op 27 april 1998 en is gevestigd in Bemmel. Stichting ATOS bestuurt drie openbaar/algemeen bijzondere integrale kindcentra (IKC) in de gemeente Lingewaard. Het bestuursnummer is 41013.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 10044433.

Aan de stichting zijn geen andere partijen verbonden.

De juridische structuur is in dit verslagjaar niet gewijzigd.

1.3.2 DE ORGANISATIE

1.3.2.1 CONTACTGEGEVENS

Naam: stichting ATOS
Bestuursnummer: 41013
KvK-nummer: 10044433
Adres: Fruitlaan 6, 6681 NP Bommel
Telefoonnummer: 0481 481283
E-mail: h.toenders@stichtingatos.nl
Website: www.stichtingatos.nl

1.3.2.2. BESTUUR

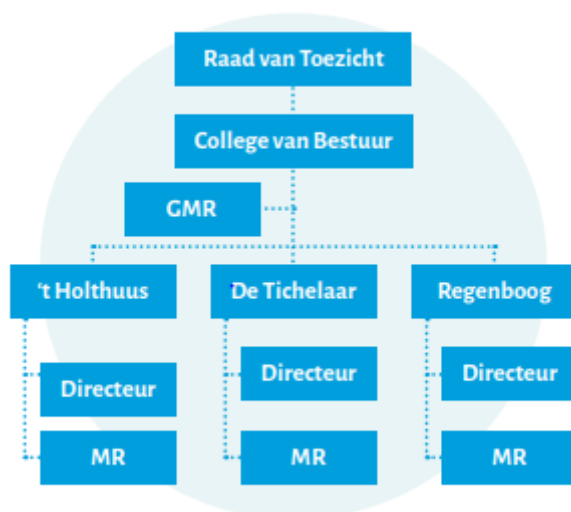
Naam	Functie	Nevenfuncties betaald / onbetaald
Mevrouw H.M.M. Toenders	Voorzitter college van bestuur	n.v.t.

1.3.2.3. SCHOLEN

Naam IKC	BRIN-nummer	Website IKC
IKC 't Holthuis	06YF	www.ikc-holthuis.nl
IKC De Regenboog	22GB	www.regenboog-bemmel.nl
IKC De Tichelaar	05ZT	www.detichelaar.nl

1.3.3 ORGANISATIESTRUCTUUR

Stichting ATOS werkt volgens de Code Goed Bestuur voor het primair onderwijs. De functies van bestuur en intern toezicht zijn gescheiden volgens het two-tier model. De taken en bevoegdheden van alle rollen zijn vastgelegd in de statuten, het bestuurs- en toezichtreglement en het managementstatuut.

Hiernaast is in een organogram weergegeven hoe de structuur binnen stichting ATOS is opgebouwd.

1.3.4 RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht bestond in 2023 uit de volgende personen:

Mevrouw. C. Sahin
De heer M.M. Beekhuizen
Mevrouw H.C. Rookmaker
De heer G.J. Vonk
Mevrouw P. Versteegh

Jaarlijks evalueert de raad van toezicht (rvt) haar eigen werkwijze en de governance structuur. Voor verdere informatie verwijzen we u naar de rapportage van de raad van toezicht, onderdeel C van dit jaarverslag.

1.3.5 COLLEGE VAN BESTUUR

Het college van bestuur is het bevoegd gezag en draagt zorg (met inachtneming van de statuten) voor de besturing van de organisatie. Het college van bestuur legt verantwoording af aan de raad van toezicht. Het college van bestuur van stichting ATOS is een éénhoofdig college. In het gehele jaar 2023 was mevrouw H. Toenders voorzitter van het college van bestuur van stichting ATOS.

1.3.6 DIRECTEUR

Elke school wordt geleid door een directeur die integraal verantwoordelijk is. De directeur wordt ondersteund door een managementteam. Directeuren nemen zitting in het bovenschools overleg. Dit overleg vindt driewekelijks plaats en wordt voorgezeten door het college van bestuur.

1.3.7 GOVERNANCE

Stichting ATOS is lid van de sectorvereniging, de PO-Raad. Zoals alle leden van de PO-Raad hanteert stichting ATOS de 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs'. Daarnaast hanteert de raad van toezicht de Code Goed Toezicht van de VTOI.

In deze Code Goed Bestuur hebben de leden van de PO-Raad vastgesteld wat zij verstaan onder goed bestuur. Schoolbesturen en intern toezichthouders toetsen de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren aan de principes van de code. Er zijn geen afwijkingen geweest op de Code Goed Bestuur PO.

1.3.8 DE (GEMEENSCHAPPELIJKE) MEDEZEGGENSCHAP

Elke school heeft een medezeggenschapsraad (mr). Via de mr hebben ouders en personeel invloed op het schoolbeleid. De raad is voor de helft samengesteld uit personeelsleden en voor de andere helft uit ouders. De primaire gesprekspartner voor de mr is de directeur van de school.

1.3.9 DE GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD (GMR)

Stichting ATOS heeft een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Dit is een orgaan voor advies- en instemmingsrecht over bovenschoolse zaken. Het college van bestuur voert namens de stichting overleg met de GMR. Daarnaast heeft de GMR minimaal twee keer per jaar een overleg met de raad van toezicht (rvt), al dan niet met andere betrokkenen daarbij aanwezig. Tijdens deze overleggen houden de gremia elkaar op de hoogte over hun eigen rol binnen de gezamenlijke onderwerpen en/of verantwoordelijkheden.

De GMR kwam in 2023 zes keer bijeen. De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Meerjarenformatiebeleid 2023-2026 en bestuursformatieplan 2023
- Aanpassing Integraal Personeelsbeleid (IPB)
- Functiehuis
- Vitaliteitsregeling
- Visie op inclusief onderwijs
- Beleidsontwikkeling voor ICT
- Ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband
- Integriteitscode

- Analyse van de onderwijs eindopbrengsten 2022-2023
- Bespreking resultaten jaarplan 2022-2023

Het jaarverslag van 2023 staat op de website van de stichting: www.stichtingatos.nl

1.4 HORIZONTALE DIALOOG EN VERBONDEN PARTIJEN

Stichting ATOS vindt de horizontale verantwoording zeer belangrijk. Het in gesprek gaan met partners van de stichting zorgt voor een cyclische kwaliteitsverbetering. De stichting vindt transparantie en verantwoording essentieel. Een onderdeel daarvan is een goed leesbaar en compleet jaarverslag.

Onze stakeholders:

- *Leerlingen, ouders en verzorgers.* Leerlingen zijn de basis van ons bestaan. Voor hen verzorgen we goed onderwijs en alle processen komen hieruit voort.
- *Medewerkers* zorgen voor expertise, kennis en ervaring om zo goed kwalitatief onderwijs te verzorgen.
- *Kinderopvangorganisaties* zijn belangrijke partners. Al onze scholen vormen een integraal kindcentrum (IKC).
- *Andere schoolbesturen* voor primair en speciaal onderwijs in de regio. Samen met hen zorgen we dat er een dekkend netwerk is in de regio.
- *Scholen voor voortgezet onderwijs* in de regio waar onze leerlingen instromen.
- *De gemeente Lingewaard* is in de regio een belangrijke partner. Wij zorgen in de gemeente voor openbaar/algemeen bijzonder onderwijs. Met hen geven we vorm aan het huisvestingsbeleid in de gemeente.
- *Samenwerkingsverband PassendWijs.* Het samenwerkingsverband ontvangt middelen voor passend onderwijs. Met het samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over begeleiding en ondersteuning van leerlingen. Deze afspraken worden vastgelegd in een ondersteuningsplan.
- *Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap* levert ons per leerling de noodzakelijke bekostiging.
- *De partners van Veelzijdig Opleiden in Diversiteit* met wie we samen het opleiden van onze toekomstige collega-leerkrachten vormgeven.
- *Regionale aanpak personeelstekort (RAP).*

1.5 KLACHTENBEHANDELING

Stichting ATOS werkt volgens de klachtenregeling, vastgesteld in 2019. Eind 2023 is samen met alle betrokkenen een nieuw concept klachtenregeling opgesteld. Deze zal in 2024 langs de GMR gaan voor instemming. De stichting is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

Daarnaast is een externe vertrouwenspersoon verbonden aan de stichting en heeft elk IKC twee interne vertrouwenspersonen. Jaarlijks is er een studiemoment voor de interne en externe vertrouwenspersonen om casussen te bespreken, afstemming te verbeteren en van en met elkaar te leren. Het college van bestuur heeft elk jaar afzonderlijk een gesprek met de interne en externe vertrouwenspersonen. Het belangrijkste doel van deze gesprekken is mogelijke onveilige patronen te herkennen. De uitkomst van deze gesprekken wordt besproken met directeuren in het bovenschools overleg.

1.5.1 AFHANDELING VAN KLACHTEN

Stichting ATOS heeft een onafhankelijke externe vertrouwenspersoon. In 2023 is de stichting overgestapt naar een nieuwe externe vertrouwenspersoon: mevrouw S. Tetteroo. Tot 15 november 2023 was mevrouw Y.D.M. Kamsma de externe vertrouwenspersoon. In het kalenderjaar 2023 was de externe vertrouwenspersoon betrokken bij één klacht.

2. VERANTWOORDING VAN BELEID

2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT

Stichting ATOS is een stichting die ambitieuze doelen stelt op kind-, school- en stichtingsniveau. We geven leerlingen een stevige basis mee zodat ze met vertrouwen een volgende stap kunnen maken in hun ontwikkeling. Dit vraagt van de stichting dat we ons continu verbeteren om zo veelzijdig onderwijs met goede kwaliteit te behouden. De kwaliteitszorg (alle activiteiten waarmee de school de onderwijskwaliteit bewaakt en verbetert) moet sterk staan. Belangrijke vragen die wij als professionals ons continu moeten stellen zijn:

- Leren kinderen genoeg?
- Krijgen de kinderen goed les?
- Voelen de kinderen zich veilig?

Over de kwaliteit van de scholen en de resultaten moet verantwoording worden afgelegd aan de ouders, de Inspectie van het Onderwijs en aan stakeholders. Ieder IKC heeft een IKC-schoolplan. Dit plan is een vertaling van het strategisch beleidsplan (SBP) van de stichting. Naar aanleiding van het IKC-schoolplan maken de directeuren een jaarplan waarin de beleidsvoornemens concreet zijn uitgewerkt. De schoolplannen en schoolgidsen voldoen aan wet- en regelgeving.

2.1.1 ZICHT OP ONDERWIJSKWALITEIT

Hieronder wordt aangegeven op welke manieren stichting ATOS zicht houdt op de onderwijskwaliteit en de kwaliteitszorg.

2.1.2 SCHOOLANALYSE MIDDEN- EN EINDOPBRENGSTEN

De opbrengsten van de integrale kindcentra (IKC) worden twee keer per jaar geanalyseerd. Dit document bestaat uit een analyse van de volgoetsen van het CITO leerlingvolgsysteem (LOVS) met behulp van Focus PO. Er wordt geanalyseerd aan de hand van drie stappen: beschrijven, verklaren en acties. De schoolanalyse wordt doorgesproken met het college van bestuur (cvb), de bovenschools kwaliteitsmedewerker, de directie, de intern begeleider en de kwaliteitsmedewerker van de school. Op basis van analyses wordt gedurende het schooljaar onderwijstijd, leerstofaanbod, instructie en verwerking afgestemd en zo nodig aangepast.

2.1.3 VERANTWOORDING (ONDERWIJS)DOELEN JAARPLAN

Twee keer per jaar vinden er managementgesprekken plaats met de directeur en het college van bestuur (cvb). Tijdens dit overleg wordt ingezoomd op de uitvoering van het jaarplan van de IKC.

De voorzitter van het college van bestuur heeft eenzelfde verantwoordingssysteem. Twee keer per jaar wordt verantwoording afgelegd over het jaarplan van de stichting aan de rvt. Daarnaast vindt verantwoording plaats aan de GMR (samenvatting evaluatie jaarplan en trendanalyse). Een keer per jaar is er een overleg met de wethouder en beleidsmedewerker van de gemeente om het jaarverslag te bespreken.

2.1.4 TRENDANALYSE IEP EINDTOETS

De IEP Eindtoetsen worden jaarlijks geanalyseerd in een trendanalyse om zicht te houden op de uitstroom van onze leerlingen. De referentieniveaus en signaleringswaarden van de inspectie worden gebruikt om de schoolambitie te bepalen en positieve of negatieve trends te signaleren en hier acties op uit te zetten.

2.1.5 VENSTERS PO EN DOORSTROOM NAAR VO

Onze integrale kindcentra (IKC) verantwoorden zich ook via Vensters PO. In Vensters PO wordt cijfermatige informatie over de IKC verzameld in één systeem. De gegevens die vermeld staan, zijn voor een gedeelte afkomstig van DUO en de Inspectie van het Onderwijs. De IKC voegen zelf ook informatie toe aan het systeem. De gegevens zijn beschikbaar via www.scholenopdekaart.nl.

2.1.6 HET KWALITEITSKADER

Binnen de stichting is een kwaliteitskader opgesteld. Hierin staan alle activiteiten die de stichting uitvoert om de kwaliteit van onderwijs te versterken en te verbeteren.

De stichting werkt met externe audits en had het voornemen om in 2023 de zelfevaluaties en visitaties aan het kader toe te voegen. Het duurzaam inrichten voor een kleine stichting is een uitdaging. Mogelijk is aansluiten bij een andere stichting wenselijk om dit goed uit te voeren. In 2024 zal hier verder aan gewerkt worden.

2.1.7 BOVENSCHOOELSE EXPERTISEGROEPEN

Binnen de stichting werken we met meerdere bovenschoolse expertisegroepen zoals onder andere Human Dynamics, hoogbegaafdheid, interne begeleiders, ICT. Deze groepen hebben als doel om “het van en met elkaar leren” (zoals beschreven in het strategisch beleidsplan) vorm te geven voor de drie integrale kindcentra (IKC). De expertisegroepen werken met een plan van aanpak en een directeur is aangesloten als kartrekker. De directeur is tevens de schakel tussen de expertisegroep en het bovenschools overleg.

2.1.8 ONTWIKKELING HUMAN DYNAMICS

Human Dynamics (HD) is één van pijlers van de stichting. Elk integraal kindcentrum (IKC) besteedt aandacht aan dit thema. Nieuwe medewerkers binnen de stichting volgen de basistraining. Wanneer men langer binnen de stichting werkt wordt ook de verdiepingstraining gevolgd.

Voor meer informatie zie hoofdstuk 3.9.1 Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding van starters en schoolleiders.

2.2 DOELEN EN RESULTATEN ONDERWIJS & KWALITEIT

De onderstaande doelen en beleidsvoornemens zijn opgenomen in het jaarplan van de stichting in 2023.

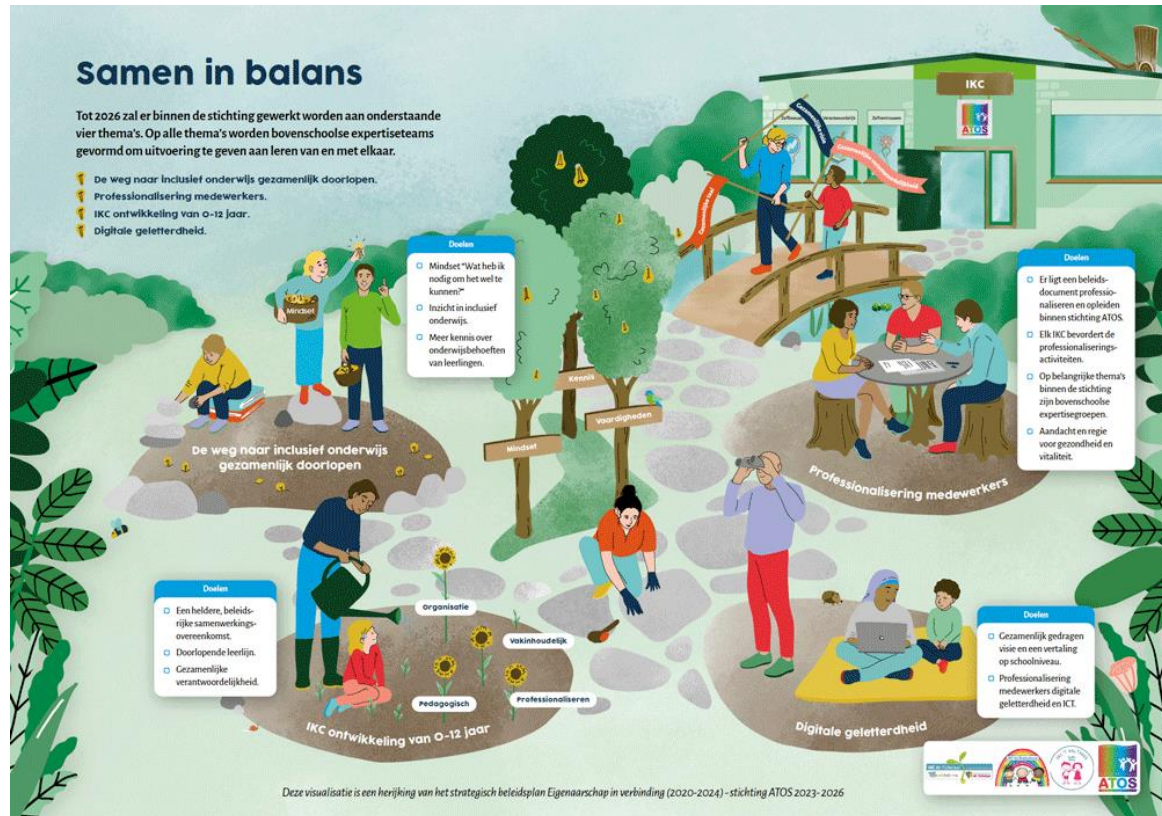
Beleidsvoornemen	Stand van zaken	Toelichting
Een effectieve cyclus van externe audits, visitaties en zelfevaluaties maakt deel uit van ons kwaliteitskader.		Sparsessie met directeuren en teamleden van scholen heeft plaatsgevonden. Zal in 2024 verder vorm krijgen.
Schoolanalyse, Iep-analyse en trendanalyse zijn besproken in verschillende gremia.		Zie 2.1.1 zicht op onderwijskwaliteit
Het kwaliteitskader actualiseren en gebruiksklaar maken voor Plusport.		Het kwaliteitskader wordt opgenomen in Plusport (zie ook 3.13). Implementatie zal in 2024 afgerond zijn.
Vergroten van analytische vragen d.m.v. schoolbesprekingen.		Schoolbesprekingen (onderdeel van opbrengstgericht passend onderwijs) zijn aangepast in vorm en beter werkbaar. D.m.v. een gesprek over onderwijsresultaten worden door "beschrijven, verklaren en actie" analytische vaardigheden van medewerkers vergroot.
Op belangrijke thema's werken bovenschoolse expertisegroepen volgens een plan van aanpak.		Er zijn bovenschoolse werkgroepen. In het jaarplan 2023-2024 worden SMART doelen geformuleerd om zo in de expertisegroepen planmatiger te kunnen werken.
Er wordt onderzocht of Focus PO nog steeds de passende analytische mogelijkheden biedt om onze onderwijskwaliteit te volgen.		We hebben meer tijd nodig om hier een keuze in te maken. In 2024 zal dit afgerond worden.
Overstap Cito 3.0		De IKC hebben gekozen voor Cito lib
De stichting heeft een samenhangend aanbod van burgerschapsonderwijs.		Er is een stichtingsbrede visie op burgerschap. Bij de totstandkoming van het document is het concept besproken in teams, leerlingenraad, (G)MR.
De weg naar inclusief onderwijs samen doorlopen.		Binnen de scholen, maar ook bovenschoolse wordt gewerkt aan de mindset behorende bij inclusief onderwijs. Wat heeft deze school (context) nodig om dit kind de juiste ondersteuning te bieden. Zie ook de herijking "Samen in balans".

	Uitgevoerd
	Loopt
	Niet uitgevoerd

2.3 TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Binnen de stichting werken we planmatig aan de doelen uit de herijking. In het bovenschools overleg worden deze doelen steeds besproken en worden er themavergaderingen gepland om elkaar op de hoogte te houden over de ontwikkelingen op een school. Dit zorgt voor het vasthouden van de gezamenlijke koers.

2.4 SUBSIDIE 'IMPULS EN INNOVATIE BEWEGINGSONDERWIJS'

Per augustus 2023 heeft elke school de wettelijke verplichting van tenminste twee lesuren bewegingsonderwijs per week door een bevoegd (vak)leerkracht. Het IKC van stichting ATOS voldoen hieraan. Om dit te realiseren is begin 2022 een subsidie ontvangen waarvan een procesbegeleider is aangesteld.

In 2023 heeft deze procesbegeleider gewerkt aan deel B van de subsidie gericht op een dynamische schooldag. Onderdelen die aan bod zijn gekomen: bewegend leren; beweegprogramma voor leerlingen in de bovenbouw en sportclinics.

2.5 BURGERSCHAP

In 2023 is het bovenschoolse beleid op burgerschap vastgesteld. Binnen de scholen werd al veel aandacht aan burgerschap besteed maar er was geen gezamenlijke visie van de stichting op papier. Met ondersteuning van Kennispunt Burgerschap en door middel van vele gesprekken intern in de organisatie is de visie vastgesteld.

Onze visie is dat we kinderen leren wendbaar en veerkrachtig met sociale situaties om te gaan. Dit leren wij hen door in aanraking te komen met verschillen en ze dit te laten ervaren.

We werken volgens vier pijlers:

1. respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat;
2. sociale en maatschappelijke competenties;
3. volwassen in de wereld;
4. duurzaamheid: we nemen verantwoordelijkheid voor onszelf en de wereld om ons heen.

In het document Burgerschap mei 2023 is verdere uitleg bij de vier pijlers te lezen.

2.6 ONDERWIJSRESULTATEN EN TRENDANALYSE

Binnen het onderwijs wordt aan de hand van de referentieniveaus geanalyseerd hoe de scholen ervoor staan op het gebied van taalverzorging, lezen en rekenen. De inspectie beoordeelt de resultaten op basis van de gemiddelde percentages van taalverzorging, lezen en rekenen van de IEP Eindtoets 2021, 2022 en 2023.

Jaarlijks wordt, binnen de stichting, een trendanalyse door de bovenschools kwaliteitsmedewerker gemaakt. In deze analyse worden ook de hoofdlijnen uit de Staat van het Onderwijs meegenomen om onze opbrengsten in een bredere context te zien en op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen. Daarnaast wordt met een koppeling naar het jaarplan aangetoond op welke wijze stichting ATOS zich ontwikkelt op het gebied van de onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg.

In onderstaande tabel zijn deze percentages weergegeven. Daarnaast zijn ook de IEP Eindtoetsen per jaar weergegeven om eventuele trends zichtbaar te maken. Naast de signaleringswaarden van de inspectie, zijn ook de ambitie (gebaseerd op de schoolweging) en het landelijk gemiddelde getoond, om de resultaten ook in dit perspectief te plaatsen. De ambitie is vastgesteld door Bureau ICE (van de IEP) en gebaseerd op het gemiddelde van IEP eindtoetsen van scholen met een soortgelijke schoolweging.

Op alle scholen lopen interventies (veelal met externe ondersteuning) om de resultaten op het vakgebied rekenen te verhogen. De IKC richten zich op de verbetering van de didactiek, het inzetten van bewezen interventies en het vergroten van het zelfregulerend leren van de leerlingen.

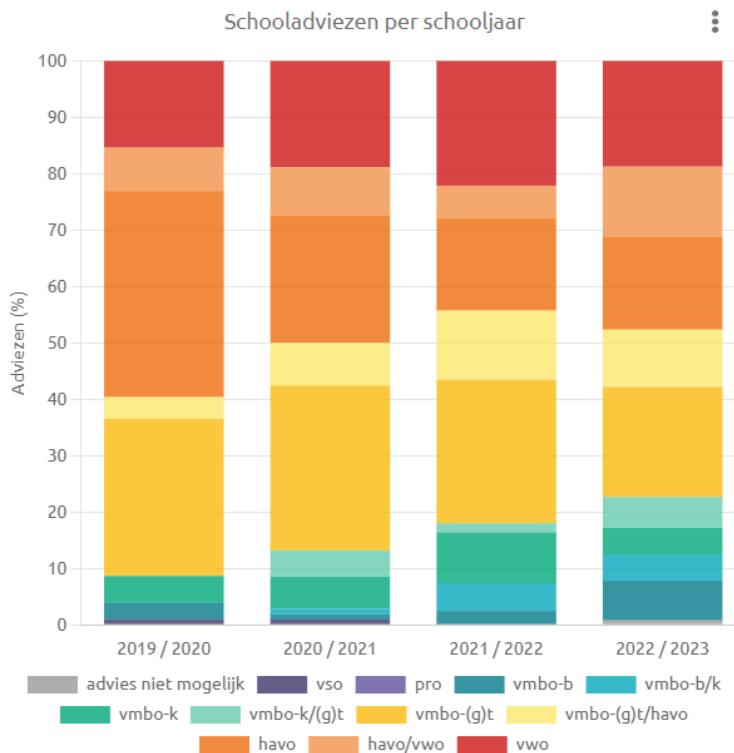
IKC	Periode	Percentage 1F	Percentage 1S/2F
IKC 't Holthuis (schoolweging: 26,4)	2021-2023	95%	59%
	2023	94%	59%
	2022	95%	53%
	2021	97%	63%
		Signaleringswaarde 85% Correctiewaarde 80% Ambitie 97% Landelijk gemiddelde 96%	Signaleringswaarde 53,6% Correctiewaarde 47,7% Ambitie 64% Landelijk gemiddelde 59%
IKC De Regenboog (schoolweging: 26,18)	2021-2023	96%	68%
	2023	97%	69%
	2022	98%	68%
	2021	92%	70%
		Signaleringswaarde 85% Correctiewaarde 80% Ambitie 97% Landelijk gemiddelde 96%	Signaleringswaarde 53,6% Correctiewaarde 47,7% Ambitie 64% Landelijk gemiddelde 59%
IKC De Tichelaar (schoolweging: 28,99)	2021-2023	91%	48%
	2023	88%	45%
	2022	91%	46%
	2021	92%	49%
		Signaleringswaarde 85% Correctiewaarde 80% Ambitie 96% Landelijk gemiddelde 96%	Signaleringswaarde 50,6% Correctiewaarde 43,6% Ambitie 60% Landelijk gemiddelde 59%

De onderwijsresultaten van de scholen zijn ook te vinden op scholenopdekaart.nl.

2.6.1 SCHOOLADVIEZEN PER JAAR

De IEP Eindtoets is in 2023 afgenomen, er zijn naar aanleiding van de resultaten geen adviezen bijgesteld.

Bron: ParnasSys

2.7 ONDERWIJS AAN NIEUWKOMERS

In het voorjaar van 2023 zijn we gestart met de opvang van Oekraïense kinderen op IKC De Tichelaar. Tussen de 10 en 20 leerlingen hebben in 2023 onderwijs gekregen. Om dit goed voor te bereiden is het plan “Onderwijs aan nieuwkomers” opgesteld. Dit plan is met de MR besproken.

De Oekraïense kinderen hebben een plek gekregen in een stamgroep, kinderen vanaf groep 4 kregen daarnaast nog twee uur per dag intensief taalonderwijs in een aparte groep. De leerlingen zijn meegenomen in de zorgstructuur binnen het integrale kindcentrum (IKC). Er zijn extra middelen ingezet voor het bekostigen van (extra) uren leerkracht en leerkrachtondersteuner. Vanuit de gemeente is ondersteuning geboden via stichting Pas.

Het onderwijs aan Oekraïense kinderen werd bemoeilijkt doordat kinderen snel van woonplaats wisselen. Gedurende 2023 zijn meerdere leerlingen vertrokken en ook weer ingestroomd.

De MR is gedurende het hele jaar meegenomen in de ontwikkelingen.

2.8 INTERNATIONALISERING

Op het gebied van internationalisering is geen beleid gemaakt binnen de stichting.

2.9 ONDERZOEK

Er zijn geen ontwikkelingen in het kader van onderzoek en ontwikkeling.

2.10 INSPECTIE

In 2023 is er bij IKC 't Holthuis een themaonderzoek uitgevoerd naar de extra ondersteuning die het IKC biedt in het kader van passend onderwijs.

De uitkomst van dit themaonderzoek wordt in de Staat van het Onderwijs gerapporteerd op basis van de gehele steekproef. Het vierjaarlijks onderzoek heeft plaatsgevonden in september 2022.

2.11 VISITATIE

De bestuurlijke visitatie van de PO-Raad vond plaats in 2021. Het voornemen is om in 2026 weer een bestuurlijke visitatie in te plannen.

2.12 PASSEND ONDERWIJS

Stichting ATOS vormt samen met 23 andere schoolbesturen in de gemeenten Arnhem, Rheden, Rozendaal, Overbetuwe, Lingewaard en Renkum het samenwerkingsverband PassendWijs. Het doel van passend onderwijs is om de basisondersteuning en de extra ondersteuning op de scholen te versterken. De ondersteuningsmiddelen passend onderwijs worden hiervoor ingezet. PassendWijs heeft afspraken gemaakt ten aanzien van de structuur van samenwerking, de besteding van de ondersteuningsmiddelen, de medezeggenschap en de organisatie van de extra ondersteuning aan leerlingen. De afspraken hierover zijn opgenomen in het Ondersteuningsplan 2023-2028. Het plan richt zich op de inclusiviteit van het onderwijs vanuit de bedoeling dat steeds meer kinderen naar de reguliere, thuisnabije basisschool gaan en samen leren.

2.12.1 DEELREGIO OVERBETUWE/LINGEWAARD

De deelregio Overbetuwe/Lingewaard bestaat uit zeven schoolbesturen in de gemeenten Overbetuwe en Lingewaard. Binnen de kaders van het ondersteuningsplan wordt er samen gewerkt aan de doelen uit het jaarplan van de deelregio. Onderwerpen in het jaarplan zijn:

- Integrale samenwerking onderwijs & jeugdhulp
- Onderinstroom
- Thuisnabij onderwijs
- Dekkend netwerk
- Integrale ondersteuningsstructuur
- Doorgaande lijn voorschool > basisschool

Twee keer per jaar wordt in het regionaal bestuurlijk overleg het jaarplan geëvalueerd.

2.12.2 BASISONDERSTEUNING

Elk IKC van stichting ATOS voldoet aan de basisondersteuning, daarnaast worden op alle scholen leerlingen van andere scholen opgevangen (BaO-BaO plaatsing). Leerlingen met een extra ondersteuning krijgen een ontwikkelingsperspectief (OPP). Het OPP geeft de verwachte uitstroomprognose naar het voortgezet onderwijs van de leerling weer en de factoren die de ontwikkeling van de leerling stimuleren en/of belemmeren. Hieruit wordt de ondersteuningsbehoefte bepaald. Met behulp van het OPP wordt jaarlijks de vooruitgang van de leerling geëvalueerd.

2.12.3 PASSEND ONDERWIJS BINNEN STICHTING ATOS

Passend onderwijs moet zorgen dat elke leerling de juiste ondersteuning krijgt om zich te kunnen ontwikkelen. Binnen stichting ATOS richten we ons op goed onderwijs voor alle leerlingen om zo te zorgen dat zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij onderwijs kunnen volgen (inclusief onderwijs). Binnen de herijking "Samen in balans" is dit een belangrijk thema. De directeuren werken met hun teams aan de mindset "Wat heb ik nodig om het wel te kunnen" en het vergroten van kennis en inzicht. De IKC worden ondersteund door ondersteuners, een orthopedagoog en de regiocoördinator van PassendWijs.

2.12.4 DE ONDERSTEUNINGSMIDDELEN

Reguliere middelen vanuit de lumpsum worden ingezet om de basisondersteuning op de scholen te realiseren. De ondersteuningsmiddelen vanuit PassendWijs worden ingezet om de basisondersteuning en de extra ondersteuning te versterken.

Het samenwerkingsverband PassendWijs staat echter onder druk. Door een enorm hoog deelnamepercentage aan het SBO/SO, de hoge kosten voor de ondersteuners en voor de organisatie van PassendWijs (kosten bestuursbureau PassendWijs) zijn er tot het najaar van 2023 minimale ondersteuningsmiddelen naar de scholen overgedragen. De

organisatiestructuur van het samenwerkingsverband PassendWijs wijzigt vanaf 1 augustus 2024. Het samenwerkingsverband voert vanaf die datum de wettelijke taak uit en de uitvoering van Passend Onderwijs komt in de regio te liggen waar de schoolbesturen aan zet zijn.

Stichting ATOS heeft in 2023 vanuit het bovenmatig eigen vermogen een bedrag van € 100,- per leerling ter beschikking gesteld aan de IKC om de doelen uit de herijking te faciliteren.

Het samenwerkingsverband PassendWijs heeft in 2023 in totaal € 100,- per leerling ter beschikking gesteld. Het geld is rechtstreeks op verschillende momenten overgedragen aan de scholen. Het gaat om geld voor versterking basisondersteuning, versterking aanbod in de regio en versterking van de onderinstroom van kinderen naar het regulier onderwijs. Het samenwerkingsverband levert tevens een bijdrage aan de bekostiging van de orthopedagogen.

2.12.5 SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Alle IKC van stichting ATOS hebben een schoolondersteuningsprofiel (SOP). In het SOP is de kwaliteit van de basisondersteuning en de extra ondersteuning beschreven. Ouders kunnen op basis van het SOP een passende school kiezen voor hun kind.

2.12.6 ZORGPLICHT

De scholen van stichting ATOS realiseren vanaf 1 augustus 2014 zorgplicht. De school waar ouders hun kind aanmelden, zorgt voor plaatsing van het kind. Als dat niet kan, zoekt de school samen met de ouders een passende andere onderwijsvorm. Alle scholen hebben de zorgplicht gerealiseerd.

2.13 NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS

2.13.1 ALGEMEEN

Het onderwijs heeft in de afgelopen jaren zeer onrustige tijden gehad door COVID-19 en de daarbij behorende schoolsluitingen, onderwijs op afstand en continuïteitsproblemen door afwezigheid van medewerkers. Dit heeft gevolgen voor alle kinderen en in het bijzonder de kinderen met extra onderwijs- of ondersteuningsbehoeften. Om zoveel mogelijk de leervertragingen in te lopen heeft de overheid een steunprogramma ingezet voor “herstel en perspectief” via het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Binnen stichting ATOS is de keuze gemaakt om dit bedrag te verspreiden over drie jaar (2021-2023) om zo de inzet van deze middelen te verduurzamen. Alle NPO-middelen zijn rechtstreeks naar de integrale kindcentra (IKC) gegaan, er is geen bedrag bovenschools afgeroomd. Directeuren hebben de schoolanalyse gebruikt als basis voor de schoolscan, aangevuld met informatie vanuit de leerkrachten over de ontwikkeling van kinderen. Samen met de teams is gekeken naar een goede inzet van de middelen (volgens de menukaart) om zo te zorgen voor bewezen effectieve interventies. De medezeggenschapsraden (MR-en) zijn intensief betrokken bij dit proces en hebben op alle drie de integrale kindcentra (IKC) instemming verleend aan het uiteindelijke plan.

Op elk IKC is er gekozen voor interventies vanuit de menukaart, passend bij de situatie op de integrale kindcentra (IKC). Er is met name ingezet op interventie B (effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren), interventie E (extra inzet van personeel en ondersteuning) en interventie C (sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen).

Er zijn geen middelen ingezet voor de inhuur van personeel niet in loondienst.

2.13.2 RESULTATEN

De inzet van meer eigen personeel heeft op de drie integrale kindcentra (IKC) goede resultaten opgeleverd. Leerkrachten geven aan meer aandacht en tijd voor de leerlingen te hebben waardoor ze beter tegemoet kunnen komen aan de onderwijsbehoeften. Er is tijd gecreëerd om te ondersteunen op didactisch gebied, maar ook op gedrag. Er is meer rust in de groepen en de leerlingen laten meer gewenst gedrag zien. De kwaliteitsslag die op alle drie de IKC in gang is gezet, laat in 2023 een klein positief effect zien. De verwachting is dat er meer tijd nodig is om een grotere groei in concrete opbrengsten te zien (zoals bijvoorbeeld opbrengsten eindtoets en ontwikkeling leerkrachtvaardigheden).

2.13.3 SOCIALE VEILIGHEID

Binnen stichting ATOS is een veilig leer-en werkklimaat erg belangrijk; voor zowel leerlingen als iedereen die werkt binnen de stichting. Alle integrale kindcentra (IKC) werken preventief om de sociale veiligheid optimaal te houden door interventies zoals rots en water, gebruik van het stoplicht, gedrag bij kleur, interventies groepsgeuk, et cetera. Elk IKC monitort jaarlijks de veiligheidsbeleving van de leerlingen via Zien en Scoll. De uitkomst van deze vragenlijsten wordt geanalyseerd, opvallendheden worden teambreed besproken en interventies worden, waar nodig, uitgezet (op school-, groep- of leerlingniveau). Elk IKC heeft een anti-pestprotocol (of ook wel pest/respectprotocol genoemd). Daarnaast is op elke school een anti-pest coördinator en een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aanwezig.

In 2022 zijn de twee jaarlijkse tevredenheidsonderzoeken afgenomen. Opvallend bij de onderzoeken naar leerlingtevredenheid is het hoge positieve cijfer dat leerlingen geven op het gebied van veiligheidsbeleving. In 2023 zijn hier verder geen acties uit voortgekomen.

2.13.4 VEILIGHEIDSBELEID

Alle locaties van stichting ATOS hebben een veiligheidsplan waarin de afspraken over veiligheid en arbeidsomstandigheden zijn vastgelegd. Binnen de stichting is een fysieke veiligheidscoördinator aangesteld, de coördinator controleert maandelijks of aan de wettelijke eisen wordt voldaan.

2.14 TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

In 2024 zal het veiligheidsbeleid geactualiseerd worden. De uitkomst van het RI&E zal als onderlegger gebruikt worden. Bij dit proces worden de beleidsmedewerker huisvesting, medewerker huisvesting en de directeuren betrokken. Zie ook hoofdstuk 4 huisvesting en facilitaire zaken.

2.14.1 TEVREDENHEIDSONDERZOEKEN

In 2022 zijn de laatste tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen en ouders (de tevredenheid van medewerkers is meegenomen in de RI&E) uitgevoerd op alle drie de integrale kindcentra (IKC). De scores van ouders en leerlingen waren op alle IKC (ruim) boven de acht en van ouders rond de acht. De acties die voort zijn gekomen vanuit de tevredenheidsonderzoeken zijn opgenomen in het jaarplan van de IKC. Te denken valt aan het verbeteren van de communicatie aan ouders en vanuit de leerlingen het inzetten van bewegend leren. Binnen de stichting is de afspraak de onderzoeken tweejaarlijks uit te voeren. Tussendoor worden er, indien gewenst, op onderwerp deelonderzoeken gedaan. De uitkomsten worden geanalyseerd en besproken met de (G)MR, de teams en het bestuur en worden gebruikt om de kwaliteit te verbeteren. In het najaar van 2024 volgen nieuwe tevredenheidsonderzoeken.

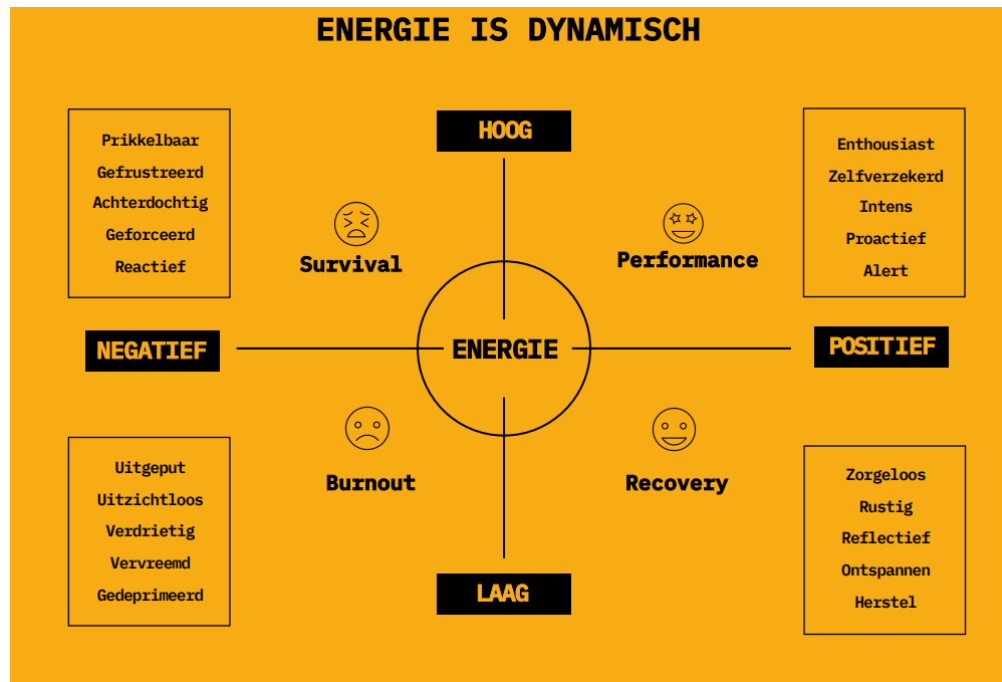
3. PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

3.1 STUDIEDAG STICHTING ATOS

Op 6 december 2023 heeft onze gezamenlijke studiedag plaatsgevonden.

Het doel was om vanuit de herijking met de titel "Samen in balans" aan de slag te gaan met de doelstelling om samen in balans te zijn en te blijven. In een gezamenlijk ochtendprogramma hebben we een lezing gehad van M. Kortekaas (zie onderstaande afbeelding) en workshops (theater, hardlooptraining, natuurwandeling, volleybal). Het middagprogramma werd gevolgd op de IKC.

De kosten voor de studiedag zijn in de meerjarenbegroting opgenomen.

3.2 GEVOERDE BELEID INZAKE BEHEERSING VAN UITKERINGEN NA ONTSLAG

De ontslagzaken verlopen conform de CAO Primair Onderwijs en het reglement van het Participatiefonds. Met uitzondering van ontslag op grond van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of gebrek of ontslag op eigen verzoek, wordt er voor ieder ontslag een instroomtoets ingediend bij het Participatiefonds.

Bij een casus waarbij het functioneren een rol speelt, wordt maatwerk geleverd om ontslag wegens disfunctioneren te voorkomen. Gedacht kan worden aan het inzetten van een coach, een verkort loopbaantraject, een belastbaarheidsonderzoek en het inzetten van een gericht verbetertraject. Komt het toch tot een ontslag, dan gaat dat veelal door middel van een beëindigingsovereenkomst op basis van wederzijds goedvinden. Daarbij worden alle voorschriften van het Participatiefonds nageleefd.

3.3 EIGEN RISICODRAGERSCHAP

Sinds 1 januari 2015 draagt de stichting zelf het risico voor de vervanging van de leerkrachten. De premiebesparing levert in 2023 een positief resultaat op. Dit resultaat komt ten bate van de reserves. Het beleid zoals dat in het afgelopen jaar is gevoerd wordt voortgezet, waarbij er wel altijd gekeken wordt naar mogelijke verbeteringen.

3.4 ZIEKTEVERZUIMPERCENTAGE

Het ziekteverzuimpercentage van 2023 bedraagt 5% (ten opzichte van 5,4% in 2022).

We zien hierin dus een kleine verlaging van 0,4%.

Het ziekteverzuim betreft over het algemeen een combinatie van werk en privé gerelateerde oorzaken.

Over het meest actuele verzuim - december 2023 en de eerste twee maanden van 2024 - kan worden gesteld dat het overgrote deel (ruim driekwart) klachten betreft in persoonlijk en sociaal functioneren (bron: verslaglegging vanuit arbodienst GOED B.V.).

3.5 ZIEKTEVERVANGING

In 2023 is de ziektevervanging op verschillende manieren opgelost:

- Door medewerkers een grotere tijdelijke uitbreiding te geven of tijdelijke medewerkers op ziektevervanging aan te stellen.
- Inzet van leraarondersteuners.
- Inzet van ambulante medewerkers.
- IPPON-personeelsdiensten.

De korttijdelijke inval - intern en via IPPON-personeelsdiensten - is steeds lastiger te realiseren vanwege het lerarentekort. Medewerkers die voor andere taken waren ingepland vanuit tijdelijke middelen, zijn soms ook voor ziektevervanging ingezet. Dit heeft gezorgd voor een spanningsveld vanwege het feit dat afgesproken taken op dat moment niet konden worden uitgevoerd.

3.6 ARBODIENST GOED B.V.

Binnen de stichting werken we met inzetbaarheidsdeskundigen vanuit de arbodienst GOED B.V. Zij hebben regelmatig contact met de (zieke) medewerkers en kijken naar welke werkzaamheden de medewerker wél kan verrichten op dat moment. Ook worden preventieve gesprekken met medewerkers door directie en/of arbodienst gevoerd, ter voorkoming van mogelijk verzuim.

3.7 DUURZAME INZETBAARHEID

Onze medewerkers zijn van cruciaal belang om alle ambities die wij hebben te realiseren. Zij zijn en blijven de sleutel tot succes. Dat vraagt van de stichting dat zij haar werknemers ondersteunt om duurzaam inzetbaar te zijn en te blijven voor de organisatie. De inzet van de uren duurzame inzetbaarheid wordt besproken tussen de directeur en de werknemer. Inzet is conform CAO PO.

3.8 LEEFTIJDFASEBEWUST PERSONEELSBELEID

In elke leeftijdsfase kan zich een situatie voordoen die van invloed is op het functioneren en welzijn van het personeel. Dit kan een raakvlak hebben met het werk en als dat laatste het geval is, zal de werknemer in een persoonlijk overleg met de directeur bekijken welke aanpassing in het werk er eventueel gedaan kan worden. Dit kan heel divers zijn: bijvoorbeeld begeleiding richting ander werk, een loopbaantraject of het gebruik maken van verlofmogelijkheden die in de CAO PO staan beschreven.

3.9 PROFESSIONALISERING

Het verbeteren van het onderwijs en de kwaliteit van onze medewerkers is een continu proces. Scholing, zowel individueel als in teamverband, levert een belangrijk aandeel in de professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Een zorgvuldige afweging tussen de professionele ontwikkelingswensen van de medewerker en de ontwikkelingsdoelen van de organisatie vindt plaats tijdens het functioneringsgesprek. Op schoolniveau worden jaarlijks voor 1 augustus de (meerjaren) scholingsplannen opgesteld.

3.9.1 BIJZONDERE BEKOSTIGING PROFESSIONALISEREN EN BEGELEIDING VAN STARTERS EN SCHOOLLEIDERS

De stichting heeft in schooljaar 2023-2024 stichtingsbreed Human Dynamics als professionalisering centraal staan. Hiervoor wordt de regeling voor bijzondere bekostiging professionaliseren en begeleiding van starters en schoolleiders ingezet. Alle nieuwe medewerkers krijgen een basistraining van twee dagen, alle overige medewerkers krijgen een ééndaagse follow-up training en alle kartrekkers van Human Dynamics binnen de stichting kregen in 2023 een tweedaagse van een externe. De personeelsgeleding van de GMR (PGMR) heeft goedkeuring verleend aan bovenstaande besteding van de bijzondere bekostiging.

3.10 STRATEGISCH PERSONEELSBELEID

In het meerjarenformatieplan en het bestuursformatieplan is het strategisch personeelsbeleid als onderdeel meegenomen, met name in weergave van meerjarige strategische inzet van medewerkers. Jaarlijks worden er in het voorjaar formatiegesprekken gevoerd met de directeuren van onze integrale kindcentra (IKC), om te bepalen wat de wensen, toekomstige behoeften en mogelijkheden zijn met betrekking tot de personele inzet. Doelstellingen vanuit het strategisch beleidsplan en de IKC-schoolplannen worden hierin besproken en er wordt bekeken hoe we deze formatief kunnen wegzetten. In de managementgesprekken die de bestuurder voert met de directie wordt de personele inzet tussentijds geëvalueerd.

Na het voeren van de formatiegesprekken wordt het werkverdelingsplan opgesteld samen met het team. De wensen en doelstellingen vanuit onder andere het strategisch personeelsbeleid worden hierin ook meegenomen en besproken met het team.

In november vindt er met de directie een gesprek plaats met betrekking tot het personeelsbeleid. Implementatie van de gestelde doelen en het monitoren daarvan is een gespreksonderwerp.

3.11 AANSTELLINGEN

In verband met het uitvoeren van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) worden elk jaar tijdelijke contracten beëindigd. De medewerkers die dit betreft zijn uitkeringsgerechtigd. De aanvraag voor vergoeding van de uitkering door het Participatiefonds is uitbesteed aan ons administratiekantoor CABO.

In 2023 zijn vooral tijdelijke medewerkers ingezet op tijdelijk beschikbare middelen, zoals de werkdrukgeden. Wij verwachten dat dit zich in de komende jaren zal voortzetten, waarbij steeds goed gekeken dient te worden naar de ketenbepaling die geldt voor inzet van tijdelijke medewerkers.

3.11.1 GELDIG VOG EN IDENTITEITSBEWIJS

Voordat de aanstelling van een nieuwe medewerker in VISMA wordt verwerkt, dient de nieuwe medewerker een geldig VOG en identiteitsbewijs aan te leveren. Zie ook het integrale personeelsbeleid (IPB), hoofdstuk sollicitatieprocedure. Na controle op de geldigheid, wordt de aanstelling verwerkt. De stichting heeft geen medewerkers voor de groep staan zonder een geldig VOG of ID-bewijs.

3.12 SAMEN OPLEIDEN BINNEN DE SCHOOL

Vanuit de Staat van het Onderwijs blijkt dat veel startende leerkrachten al vrij snel de arbeidsmarkt verlaten. Deze ontwikkeling draagt niet bij aan het verlagen van het lerarentekort. Hier hebben we landelijk, als regio en als stichting zeker wat te doen.

Op stichtingsniveau hebben we in 2023 met een inventarisatie informatie en leerpunten opgehaald - vanuit de visie van de starters - met betrekking tot de begeleiding en ondersteuning die onze stichting biedt. Met name de informatie van wat we nog hebben te ontwikkelen en te doen, geeft richting aan het ontwikkelen van beleid en het vormgeven van de juiste begeleiding.

Bevindingen vanuit de input die is gegeven door de startende leerkrachten:

- Lesvoorbereiding en klassenmanagement vragen veel inspanning.
- De administratieve taken vragen veel tijd.
- Goede werksfeer op de werkvloer is belangrijk.
- Vragen kunnen stellen aan collega's.
- Gezien worden als gelijkwaardigen.

De stichting is medio september 2023 een pilot gestart waarin het samen opleiden binnen de stichting en het coachen van startende collega's centraal staat. Hiervoor is gedurende het schooljaar 2023-2024 een starterscoach ingezet. Gedurende het schooljaar zal de inzet van de coach worden gemonitord en geëvalueerd.

Het doel van deze pilot is om in 2024 inhoud te geven aan de totstandkoming van startersbeleid (zie onderdeel startende leerkracht in tabel bij doelen en resultaten, paragraaf 3.19 van dit hoofdstuk).

3.13 PLUSPORT STICHTING ATOS

In 2023 is er verder gewerkt aan het vormgeven van de inhoud voor Plusport stichting ATOS. Dit programma heeft als doel de gesprekscyclus, het bekwaamheidsdossier en scholing te digitaliseren. De doelstellingen vanuit SPB en de IKC-schoolplannen worden hierin ook opgenomen en kunnen worden gemonitord. In het voorjaar van 2024 verwachten wij afronding van dit project.

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met deze investering.

3.14 VITALITEITSREGELING

Het in balans zijn en zorgen dat je fit en vitaal bent en blijft is een van de speerpunten vanuit de herijking van ons strategisch beleidsplan "Samen in balans". Dit vraagt van de werkgever om aan dit speerpunt aandacht te besteden en het vraagt van de medewerker om hierop zelf regie te voeren. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Het doel van de vitaliteitsregeling is om als werkgever en als werknemer bij te dragen aan het fit en vitaal zijn en blijven. In 2023 is er gewerkt aan het opstellen van deze regeling en het resultaat is dat de regeling is ingegaan op 1 januari 2024 (zie onderdeel communicatie versterken in tabel bij doelen en resultaten, paragraaf 3.19 van dit hoofdstuk).

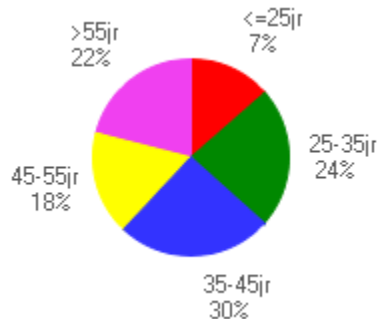
In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met deze regeling. De regeling wordt in de loop van oktober geëvalueerd en indien nodig tijdens de begrotingsgesprekken die jaarlijks plaatsvinden bijgesteld.

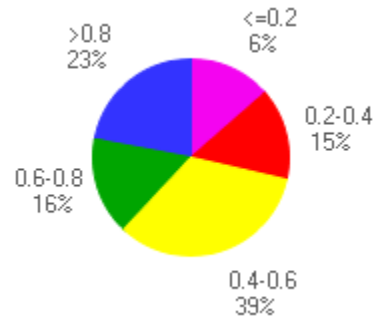
3.15 OVERIGE PERSONELE INFORMATIE

Onderstaande diagrammen geven de leeftijdsverdeling, de werktijdfactor, het aantal dienstjaren en de verhouding man/vrouw weer van het personeelsbestand binnen stichting ATOS, op peildatum 01-08-2023 (bron VISMA).

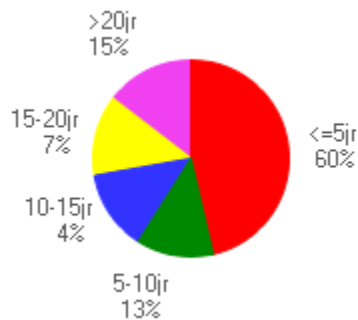
Leeftijdsverdeling

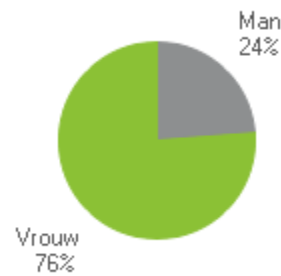
Werktijdfactor

Dienstjaren

Verdeling man vrouw

3.16 REGIONALE AANPAK PERSONEELSTEKORT (RAP II) OOST-NEDERLAND

In de toekomst zal het lerarentekort in onze regio steeds merkbaarder worden. We zijn aangesloten bij RAP Oost-Nederland om gezamenlijk personele tekorten aan te pakken. Medio april 2023 is er opnieuw een subsidieverzoek gedaan en toegekend. De zogenaamde verlengde RAP III. De RAP wordt met vijf maanden verlengd met een uitloop tot en met mei 2024. De verlenging is beschikbaar gesteld om ervoor te zorgen dat er een soepele overgang ontstaat tussen de RAP-subsidieregeling naar de bredere totstandkoming van onderwijsregio's.

Het activiteitschema voor RAP III bevat 5 actielijnen:

1. Strategische Personeelsplanning (SPP)
2. Behoud van personeel
3. Werving en recruitment
4. Anders organiseren
5. Borging regionale samenwerking

3.17 PARTNERSCHAP VEELZIJDIG OPLEIDEN IN DIVERSITEIT

In 2019 is het aspirant-partnerschap Veelzijdig Opleiden in Diversiteit opgestart. De commissie Beoordelingsgerichte peer review is met de stichting in gesprek geweest en heeft in 2023 een positief advies gegeven voor deelname van onze stichting aan dit partnerschap. Besturen werken samen met de Academie Educatie aan een gezamenlijk opleidingskader voor Samen Opleiden en Professionaliseren. De stichting heeft een schoolopleider aangesteld en heeft ruimte voor 25 studenten per periode.

3.18 TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

3.18.1 ONTWIKKELING STRATEGISCH HRM

Het huidige strategisch beleidsplan loopt tot 2026. In 2025 zal er een start gemaakt worden om tot een nieuw strategisch beleidsplan te komen, met daarbij de ontwikkeling van het strategisch HRM (SHRM).

3.18.2 VORMING VAN ONDERWIJSREGIO'S

In januari 2025 moeten de onderwijsregio's gevormd zijn. In de onderwijsregio komen de RAP en SO&P samen. De vorming draagt bij aan een vereenvoudiging van de huidige versnippering van regionale samenwerkingsvormen. De stuurgroep RAP bereidt de vorming van een onderzoeksgroep voor die onze regio gaat voorzien van advies over hoe we in onze regio's komen tot één onderwijsregio.

3.18.3 PILOTTRAJECT VERSTERKING PROFESSIONELE IDENTITEIT STARTENDE LEERKRACHTEN

Stichting ATOS en stichting Wonderwijs hebben in 2024 samen het initiatief genomen om de begeleiding van starters in de ontwikkeling van hun professionele identiteit vorm te geven, met als doel het behouden van starters in het onderwijs om het lerarentekort tegen te gaan. Er zullen gezamenlijke (bovenbestuurlijke) activiteiten worden ondernomen om zorg te dragen voor een goede start en begeleiding.

Doelstelling: begeleiden van starters naar vakbekwame leerkrachten met ruimte voor hun innovatiekracht, met als uiteindelijk doel het behoud van de startende leerkrachten voor het onderwijs. Stichting ATOS en stichting Wonderwijs starten deze pilot en betrekken waar mogelijk en gewenst andere besturen in de gemeente Lingewaard en Overbetuwe.

Om deze doelstelling te kunnen bereiken zijn er voor € 15.000,- extra middelen aangevraagd bij RAP Oost-Nederland. Het gewenste resultaat is begeleiding, opzetten van het leernetwerk onder leiding van externen en het organiseren van een startersbijeenkomst. De opbrengsten van deze pilot worden gedeeld met het brede netwerk van de RAP-regio.

3.19 DOELEN EN RESULTATEN PERSONEEL EN PROFESSIONALISERING

De onderstaande doelen en beleidsvoornemens zijn opgenomen in de jaarplannen van de stichting in 2023.

Beleidsvoornemen	Stand van zaken	Toelichting
Er is een digitaal systeem waar de professionalisering van de medewerker is opgenomen (Plusport).		Medio april 2024 wordt dit doel gerealiseerd.
Opzetten van strategisch HRM-beleid.		Dit beleidsvoornemen laten we aansluiten bij het opstellen van het nieuwe strategisch beleidsplan. Dit wordt in 2026 opnieuw vastgesteld.
Alle medewerkers zijn geschoold op het gebied van digitale vaardigheden en hebben tenminste een basisniveau.		Dit doel is in 2023 niet bereikt. Vanwege voortschrijdend inzicht wordt eerst een onderwijsplan gemaakt voor digitale geletterdheid, daarna wordt gekeken welke vaardigheden medewerkers moeten hebben en worden medewerkers geschoold. Zal dus plaatsvinden in 2024.
Jaarlijks voeren de IKC meerdere activiteiten uit ter bevordering van de professionele cultuur.		Bevordering van de professionele cultuur door bijvoorbeeld het geven en ontvangen van feedback, open houding en reflectief vermogen, gezamenlijke verantwoording. De komende jaren blijft dit beleidsvoornemen op de agenda en in de jaarplanning staan.
Communicatie versterken naar medewerkers over ontwikkelingen op gebied van duurzaam met jezelf omgaan.		Door het opstellen van de vitaliteitsregeling voor al onze medewerkers, waarin onder andere een vergoeding voor sportabonnement, sportkleding, fietsplan en dergelijke is opgenomen, levert de stichting een bijdrage aan het duurzaam met jezelf omgaan.
Tevredenheidsonderzoeken/ uitvraag over balans (werk en privé)		In 2024 zal dit online aan onze medewerkers worden uitgevraagd.
Startende leerkracht		Aan het eind van het 2024 is er een duidelijke visie en wordt er beleid opgesteld voor de begeleiding van de startende medewerker.

	Uitgevoerd
	Loopt
	Niet uitgevoerd

4. HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

4.1 DOELEN EN RESULTATEN HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen. Stichting ATOS heeft de overtuiging dat een goed onderwijsgebouw een positief effect heeft op het gedrag, welbevinden en leerproces van de leerlingen en leerkrachten die het gebouw dagelijks gebruiken. De onderstaande doelen en beleidsvoornemens zijn opgenomen in de jaarplannen van de stichting in 2023.

Beleidsvoornemen	Stand van zaken	Toelichting
Verdere inbedding van de RI&E met als doel om structureel en planmatig de risico's aan te pakken en te monitoren.		Er is bepaald op welke wijze ATOS vorm gaat geven aan het uitwerken en monitoren van werkzaamheden die voortkomen uit de risico-inventarisaties. Er is bepaald wie bovenschols de RI&E's gaat monitoren en wie op de scholen de preventiemedewerkers gaan worden (de directeuren). Betrokkenen gaan hier in 2024 een cursus voor volgen. Ook zal bekeken worden op welke wijze we de RI&E's digitaal kunnen gaan monitoren.
Uitvoering geven aan nieuw opgestelde MJOP's met als doel het onderhoud planmatig en professioneel uit te voeren.		De MJOP's zijn nieuw opgesteld en het onderhoud vindt planmatig plaats.
Op het gebied van verduurzamen plan opstellen waarin missie, visie en de ambities worden omschreven.		Vanwege andere prioriteiten (onder andere de bepaling van de componentenmethode) is dit plan nog niet opgesteld. Wel zijn inmiddels rapporten van de Provincie beschikbaar (voor iedere school één) waarmee ATOS de richting kan gaan bepalen met betrekking tot dit onderwerp. In 2024 wordt een en ander verder uitgewerkt.
Aan de hand van nieuw opgestelde MJOP's de nieuwe systematiek verantwoording groot onderhoud bepalen.		Aan de hand van deze nieuw opgestelde MJOP's is de nieuwe systematiek verantwoording groot onderhoud bepaald; er is gekozen voor het handhaven van een voorziening (componentenmethode).

	Uitgevoerd
	Loopt
	Niet uitgevoerd

4.2 ONDERSTEUNING BELEIDSMEDEWERKER HUISVESTING

Binnen de stichting is een beleidsmedewerker voor huisvesting aangesteld (6 uur per week) om ervoor zorg te dragen dat het onderwerp huisvesting een volwaardige plek krijgt binnen de stichting. Daardoor kunnen zaken professioneler en planmatiger worden opgepakt. Naast de bovengenoemde onderwerpen worden ook de volgende zaken opgepakt:

- Inkoopbeleid en (centrale) inkoop en contractmanagement
- Herijking huurprijzen en huurovereenkomsten

4.3 VERWACHTE TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Vanwege de nieuwe systematiek verantwoording groot onderhoud is stichting ATOS verplicht om een hogere voorziening aan te houden. Dit betekent dat er meer geld "gereserveerd" moet blijven voor het groot onderhoud. Daardoor is de reserve van stichting ATOS gedaald. Op het gebied van huisvesting zijn er daardoor diverse bezuinigingen

doorgevoerd. Ook zal er kritisch gekeken worden naar lopende contracten om te kijken waarop we mogelijke besparingen kunnen realiseren. In 2024 zal de nadruk liggen op het besparen van kosten.

- In 2024 zal er gestart worden met het opstellen van een nieuw IHP.
- Bij IKC 't Holthuis zitten meerdere groepen in het gebouw van een school van een andere stichting. Het gebouw van deze school heeft achterstallig onderhoud. Hierover vindt gesprek met de gemeente plaats.

4.3.1 DUURZAAMHEID & MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

De provincie Gelderland heeft vanuit het programma “Ontzorging Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed” voor elke school een verduurzamingsplan opgesteld. Deze zullen als basis dienen voor de verdere uitvoering van het verduurzamen van de IKC van ATOS.

Om duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen bij stichting ATOS goed op de kaart te zetten is het van belang om deze onderwerpen beleidsmatig in te bedden in het jaarplan van de stichting. Vanwege andere prioriteiten is hier in 2023 nog geen structureel beleid op geschreven.

In 2024 zullen beleidsplannen worden opgesteld met betrekking tot bovengenoemde onderwerpen.

5. FINANCIËEL BELEID

5.1 INVESTERINGEN EN FINANCIËEL BELEID

Het beleid van de stichting is erop gericht om investeringen vanuit eigen middelen te financieren. De liquide positie van de stichting is goed. Er is derhalve geen aanleiding voor het aantrekken van vreemd kapitaal ten behoeve van de investeringen. De investeringen van 2023 zijn dan ook met de eigen middelen gefinancierd.

Uit de meerjarenbalans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang zal zijn om aan alle verplichtingen te voldoen, de investeringen te realiseren en het groot onderhoud uit te voeren. Er zal derhalve ook de komende jaren geen sprake zijn van het aantrekken van externe financiering.

5.2 TREASURY

De stichting heeft in 2019 een nieuw treasurystatuut opgesteld en vastgesteld dat voldoet aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' gewijzigd 19 december 2018. Er is geen sprake van derivaten en/of speculatieve financiële instrumenten. In 2023 is conform het statuut gehandeld.

De algemene doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- a. het kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen van de organisatie door tijdige beschikbaarheid van de benodigde liquide middelen tegen acceptabele condities;
- b. het optimaliseren van het rendement op de overtollige liquide middelen;
- c. het minimaliseren van de kosten van leningen;
- d. het beheersen en bewaken van de risico's en kosten die aan de financiële posities en de geldstromen van de organisatie zijn verbonden.

Om die doelstellingen te bereiken worden de liquide middelen aangehouden op rekeningen bij banken met een voldoende rating. Het gaat hierbij om betaalrekeningen en spaarrekeningen waarbij het saldo vrij opvraagbaar is. Tijdelijk overtollige liquide middelen worden alleen aangehouden op spaarrekeningen bij de banken met een voldoende rating. Er is geen sprake van derivaten en/of speculatieve financiële instrumenten.

In 2023 hebben geen bijzondere activiteiten op het gebied van treasury plaatsgevonden.

5.3 ALLOCATIE VAN MIDDELEN

Het uitgangspunt voor het financiële beleid is dat de scholen de middelen ontvangen zoals deze zijn toegekend door het ministerie, de gemeente, de samenwerkingsverbanden en dergelijke. Er vindt geen onderlinge verrekening plaats. Om de kosten van het bestuur af te dekken, dragen de scholen een deel van de lumpsum af.

5.4 ONDERWIJSACHTERSTANDSMIDDELEN

In 2023 ontvangt de stichting geen onderwijsachterstandsmiddelen.

5.5 TOELICHTING VEREENVOUDIGING BEKOSTIGING

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd. Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/2023. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons bestuursbureau neer op een correctie van € 253.155, -. Dit bedrag is – evenals vorig jaar – niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie is aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. De concrete consequentie is dat de middelen niet ingezet kunnen worden ten behoeve van het onderwijs.

Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Sibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikking voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met ruim 221 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

5.6 VERANTWOORDING VAN DE FINANCIËN

Binnen stichting ATOS volgt het geld zoveel mogelijk de leerlingen. In dit hoofdstuk vindt u de weergave van de inzet van de middelen in 2023.

5.7 BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Onderstaand is de balans van 31 december 2023 opgenomen. Deze is vergeleken met de balans van 31 december 2022. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa	€ 809.887	€ 715.126
Vorderingen	€ 94.724	€ 70.347
Liquide middelen	€ 1.867.235	€ 1.820.659
Totaal activa	€ 2.771.847	€ 2.606.132

Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 1.443.906	€ 1.853.843
Voorzieningen	€ 615.113	€ 145.363
Kortlopende schulden	€ 712.828	€ 606.925
Totaal passiva	€ 2.771.847	€ 2.606.132

Op 1 januari 2023 is de stelselwijziging ingevoerd. Deze wijziging zorgt ervoor dat er verschil zit in bovenstaande cijfers per 31-12-2022 en de cijfers in de jaarrekening op pagina 47 met betrekking tot het eigen vermogen en de voorzieningen.

5.8 TOELICHTING OP DE BALANS

5.8.1 ACTIVA

5.8.1.1 MATERIËLE VASTE ACTIVA

In 2023 is in totaal € 272.038 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Hiervan had € 193.915 betrekking op terreinen en gebouwen (Renovatie schoolplein en luchtbehandeling bij IKC De Regenboog, groene schoolplein en aanpassen entree/receptie bij 't Holthuis). Daarnaast is er geïnvesteerd in ICT, meubilair, leermiddelen en apparatuur. De afschrijvingslasten bedroegen € 177.276. De investeringen waren € 94.762 hoger dan de afschrijvingslasten waardoor de boekwaarde van de materiële vaste activa met dit bedrag is gestegen.

5.8.1.2 VORDERINGEN

De vorderingen zijn € 24.377 hoger dan op 31 december 2022. Dit komt met name doordat er eind 2023 een vordering op het ministerie was in verband met de komst van asielzoekerskinderen.

5.8.1.3 LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen namen toe met € 46.576. Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de omvang van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

5.8.2 PASSIVA

5.8.2.1 EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen nam af met € 409.937 en bedraagt op 31 december 2023 in totaal € 1.443.906. De afname van het vermogen is enerzijds een gevolg van een stelselwijziging in de voorziening groot onderhoud, waar met ingang van 2023 de zogenaamde componentenmethode wordt toegepast; effect € 466.122. Anderzijds is een vermogenscorrectie die doorgevoerd in verband met een fouterstel uit 2022. In de jaarrekening 2022 is het vermogen € 83.613 te hoog vastgesteld, doordat een correctie op de salariskosten niet werd verwerkt. Het positieve resultaat 2023 (€ 139.798) heeft uiteraard een positieve invloed op het eigen vermogen.

Het eigen vermogen van de stichting bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserves.

Bij de resultaatverdeling is € 561.165 toegevoegd aan de algemene reserve. Ultimo 2023 bedraagt de algemene reserve € 1.393.906.

De bestemmingsreserve publiek bestaat uit een reserve vervanging binnen cao en een reserve NPO.

De reserve vervanging binnen cao is bestemd voor vervangingskosten binnen cao. In 2023 is € 61.680 onttrokken aan de reserve vanwege vervangingskosten binnen cao. De reserve bedraagt € 50.000 per 31 december 2023.

De reserve NPO is bestemd voor alle kosten en opbrengsten in het kader van het NPO. Bij de resultaatverdeling is € 359.687 in mindering gebracht op de reserve, waarmee de reserve 31 december 2023 nihil is.

5.8.2.2 VOORZIENINGEN

De stichting beschikt over drie voorzieningen: een voorziening duurzame inzetbaarheid een jubileumvoorziening en een voorziening voor groot onderhoud.

De jubileumvoorziening is bedoeld ter dekking van toekomstige ambtsjubileumgratificaties. In 2023 is € 7.870 aan jubileumgratificaties uitbetaald. Er is € 2.170 vrijgevallen uit de voorziening waardoor de stand op 31 december 2023 € 77.038 is.

Nieuw in 2023 is de voorziening duurzame inzet. Deze voorziening is gevormd ter dekking van de aanwending van door het personeel gespaarde uren. Saldo per 31 december 2023: € 23.642.

De voorziening groot onderhoud is bedoeld ter dekking en egalisatie van de lasten van het groot onderhoud. In 2023 is op basis van geactualiseerde meerjaren onderhoudsplannen een stelselwijziging doorgevoerd. De voorziening wordt met ingang van 2023 op basis van de zogenaamde componentenmethode bepaald. Als gevolg hiervan is eenmalig via een vermogensmutatie een bedrag van € 466.122 aan de voorziening toegevoegd. Aan de voorziening is € 54.974 onttrokken wegens uitgevoerde werkzaamheden. De voorziening bedraagt op 31 december 2023 € 514.433.

5.8.2.3 KORTLOPENDE SCHULDEN

De kortlopende schulden bestaan in 2023 voor 80% uit salaris gebonden schulden zoals af te dragen loonheffing en pensioenpremies en het nog te betalen vakantiegeld. Deze schulden worden eind januari respectievelijk eind mei betaald. De overige kortlopende schulden bestaan hoofdzakelijk uit crediteuren en nog te besteden subsidies.

In totaal zijn de kortlopende schulden € 105.902 hoger dan op 31 december 2022. Dit wordt mede veroorzaakt door het eerdergenoemde fouterstel uit 2022.

5.8.3 ANALYSE RESULTAAT

De begroting van 2023 liet een negatief resultaat zien van € 182.603. Uiteindelijk was het resultaat in boekjaar 2023 € 139.798, een verschil van € 322.401 met de begroting.

Het positief resultaat over het boekjaar 2022 bedroeg € 248.862.

5.8.3.1 ANALYSE RESULTAAT TEN OPZICHTE VAN BEGROTING EN TEN OPZICHTE VAN VORIG BOEKJAAR

In de volgende tabel een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2023 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2022.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil	Realisatie 2022	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCW	€ 6.743.401	€ 6.251.793	€ 491.608	€ 6.311.649	€ 431.752
Overige overheidsbijdragen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige baten	€ 154.309	€ 114.317	€ 39.992	€ 95.007	€ 59.302
Totaal baten	€ 6.897.710	€ 6.366.110	€ 531.600	€ 6.406.656	€ 491.054
Lasten					
Personeelslasten	€ 5.780.365	€ 5.456.925	€ 323.440	€ 5.215.143	€ 565.222
Afschrijvingen	€ 177.276	€ 191.400	€ -14.124	€ 177.645	€ -369
Huisvestingslasten	€ 376.026	€ 400.038	€ -24.012	€ 359.921	€ 16.104
Overige lasten	€ 438.392	€ 499.600	€ -61.208	€ 400.178	€ 38.214
Totaal lasten	€ 6.772.059	€ 6.547.963	€ 224.096	€ 6.152.887	€ 619.172
Saldo baten en lasten	€ 125.651	€ -181.853	€ 307.504	€ 253.769	€ -128.118
Financiële baten en lasten	€ 14.147	€ -750	€ 14.897	€ -4.906	€ 19.053
Totaalresultaat	€ 139.798	€ -182.603	€ 322.401	€ 248.863	€ -109.065

5.8.4 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

5.8.4.1 RIJKSBIJDRAGEN OCW

De rijksbijdragen bestaan uit de reguliere en de overige subsidies van het ministerie van OCW (waaronder de incidentele gelden zoals NPO) en de vergoeding van het samenwerkingsverband. In 2023 werd voor 956 leerlingen bekostiging ontvangen. In 2022 was dit voor 912 leerlingen.

De rijksbijdragen OCW zijn € 491.608 hoger dan begroot en € 431.752 hoger dan in 2022 ontvangen. Dit is met name veroorzaakt door een stijging van de rijksbijdragen om de loonkloof met het VO te dichten. Per 1 juli 2023 zijn de lonen met 10% gestegen. Als gevolg daarvan is ook de bekostiging aangepast. Daarnaast is bekostiging ontvangen voor opvang van asielzoekers, groeiformatie, lerarenbeurs en impuls gelden voor het bewegingsonderwijs. In totaal gaat het om € 113.600 niet begrote inkomsten.

De vergoeding van het Samenwerkingsverband was in 2023 € 164.065 hoger dan begroot en € 23.467 hoger dan in 2022 ontvangen. Voor 2023 was niets begroot. Het samenwerkingsverband zou aanvankelijk niets uitkeren in 2023, maar het resultaat was veel beter dan verwacht, waardoor alsnog tot uitbetaling werd overgegaan.

5.8.4.2 OVERIGE OVERHEIDSBIDDRAGEN

In 2023 zijn geen gemeentelijke bijdragen ontvangen die in de staat van baten en lasten verantwoord dienen te worden. Wel zijn er subsidiegelden ontvangen die in mindering worden gebracht op investeringen.

5.8.4.3 OVERIGE BATEN

Aan overige baten is in de begroting rekening gehouden met verhuur, met detachering personeel. Uiteindelijk is er € 39.992 meer ontvangen dan begroot en € 59.302 meer dan in 2022 ontvangen. Ten opzichte van 2022 wordt met name veroorzaakt doordat er meer inkomsten ontvangen zijn uit verhuur, alsmede een hogere vergoeding voor detachering personeel. Daarnaast zijn er in 2023 niet-begrote baten zoals: een bijdrage in advieskosten Suvis-regeling, een ontvangst van Punt Speciaal voor veelzijdig opleiden 2022-2023 en een eenmalige afboeking van oude restschulden.

5.8.4.4 PERSONELE LASTEN

De personele lasten bestaan uit de loonkosten en de overige personele lasten. Deze waren in totaal € 323.440 hoger dan begroot en € 565.222 hoger dan in 2022.

De lonen en salarissen zijn € 335.257 hoger dan begroot en € 568.153 hoger dan in 2022 gerealiseerd. De werkelijke inzet, inclusief vervangingen, bedroeg 67,89 fte (2022 65,69 fte). Het verschil in fte is bekostigd uit incidentele middelen en de verhoging van de rijksbijdrage. Aan uitkeringen is in 2023 € 61.215 (2022 € 48.967) ontvangen.

Daarnaast zijn de salarissen met terugwerkende kracht per 1 juli 2023 verhoogd om de beloning in het PO en VO gelijk te trekken. Vanwege het overeengekomen cao-akkoord voor de cao VO zijn de salarissen in het PO per 1 juli 2023 verhoogd met 10%.

De overige personele lasten waren € 49.397 hoger dan begroot en € 9.317 hoger dan in 2022 gerealiseerd. Dit is met name veroorzaakt doordat meer is uitgegeven aan scholing, onder andere door een inhaalslag als gevolg van de coronacrisis. Daarnaast is er in 2023 € 23.642 gedoteerd aan de nieuwe voorziening duurzame inzetbaarheid.

5.8.4.5 AFSCHRIJVINGEN

De afschrijvingslasten zijn € 14.124 lager dan begroot en € 369 lager dan in 2022 gerealiseerd. Ten tijde van het opstellen van de begroting zijn de afschrijvingen geschat, in verband met het ontbreken van afschrijvingsstaten. Als we kijken naar de verschillende afschrijvingscomponenten dan vallen ten opzichte van de begroting met name lagere afschrijvingen installaties en leermiddelen op. Daar staat tegenover dat op terreinen meer is afgeschreven in verband met de renovatie/aanleg van schoolpleinen.

5.8.4.6 HUISVESTINGSLASTEN

De huisvestingslasten zijn € 24.012 lager dan begroot en € 16.104 hoger dan in 2022. De dotatie aan de onderhoudsvoorziening was in de begroting 2023 gelijkgesteld aan de realisatie 2022. De daadwerkelijke dotatie viel € 50.938 lager uit als gevolg van de eerdergenoemde stelselwijziging. Ook de kosten voor medegebruik vielen lager uit, zowel ten opzichte van de begroting (€ 23.314) als ten opzichte van realisatie 2022 (€ 9.445). Ten opzichte van realisatie 2022 zijn de uitgaven voor tuinonderhoud € 16.223 lager, omdat in 2022 sprake was van aanleg. De kosten voor energie vielen in 2023 zowel ten opzichte van de begroting (€ 23.340) als ten opzichte van realisatie 2022 (€ 58.152) hoger uit. Ook de kosten voor schoonmaak vielen in 2023 zowel ten opzichte van de begroting (€ 9.472) als ten opzichte van realisatie 2022 (€ 20.358) hoger uit vanwege toename van vierkante meters schoonmaak en prijsindexatie.

5.8.4.7 OVERIGE INSTELLINGSLASTEN

De overige lasten bestaan uit administratie en beheer-lasten, uit de lasten inventaris en apparatuur, uit de lasten leer- en hulp-middelen en uit overige lasten.

In totaal waren deze kosten € 61.208 lager dan begroot en € 38.214 hoger dan in 2022 gerealiseerd.

De administratie en beheerlasten waren hoger dan begroot en hoger dan in 2022. Het verschil is met name veroorzaakt doordat er in 2023 meer kosten gemaakt zijn voor het administratiekantoor (nakomende facturen oude administratiekantoor en implementatie PlusPort) en voor onderhoudsbeheer.

In 2023 is minder uitgegeven aan inventaris en apparatuur dan begroot en dan in 2022 gerealiseerd. Met name de kosten ICT-licenties en software zijn lager. De kosten voor aanschaf van klein inventaris zijn daarentegen hoger.

De kosten voor leer- en hulpmiddelen zijn lager dan begroot en liggen redelijk in lijn met de kosten in 2022.

De lagere overige lasten ten opzichte van de begroting is voor het grootste deel te verklaren uit het feit dat voor innovatiemiddelen € 50.000 is begroot, terwijl daar geen kosten tegenover staan. Ten opzichte van 2022 vallen de overige lasten per saldo € 14.144 hoger uit, voornamelijk als gevolg van meer uitgaven aan contributies en abonnementen en meer representatiekosten.

5.8.4.8 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Voor 2023 waren geen rentebaten begroot, omdat ten tijde van de begroting nog geen sprake was van rentevergoeding op spaargeld. In 2022 is er geen rente ontvangen. In 2023 zijn de banken weer rente gaan vergoeden; uiteindelijk is € 14.147 rente ontvangen.

Voor 2023 was rekening gehouden met € 750 aan rentelasten. Uiteindelijk is er geen debetrente betaald. In 2022 was er nog € 4.906 aan rentelasten betaald.

5.9 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

In deze paragraaf wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee wordt een beeld gegeven van de continuïteit van de stichting. Er is geen sprake van majeure investeringen of van volledige doorcentralisatie van de huisvesting. De opgenomen vooruitblik heeft derhalve betrekking op de voorgeschreven drie jaar.

5.9.1 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

	Realisatie 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026
<i>Aantal leerlingen op teldatum</i>	956	959	976	986
Gemiddelde Personele bezetting in FTE				
Bestuur/ management (fte)	3,70	3,70	3,70	3,70
Personeel primair proces (fte)	51,74	50,62	45,01	44,64
Ondersteunend personeel (fte)	12,44	11,96	11,53	11,53
<i>Totale personele bezetting (fte)</i>	67,89	66,28	60,24	59,87
Overige kengetallen per 31 december				
<i>Aantal leerlingen/ Totaal personeel</i>	14,08	14,47	16,20	16,47
<i>Aantal leerlingen/ Onderwijzend personeel</i>	18,47	18,95	21,68	22,09

5.9.1.1 ONTWIKKELING VAN HET LEERLINGAANTAL

Op basis van de leerling prognoses is de verwachting dat het leerlingaantal de komende jaren iets zal toenemen.

5.9.1.2 ONTWIKKELING OPBOUW PERSONELE BEZETTING

De personele bezetting daalt in 2025 en 2026. De personele inzet op tijdelijke middelen is hierin niet meegenomen.

Op basis van het meerjarenformatiebeleid, het bestuursformatieplan en het werkverdelingsplan wordt de personeelsformatie bepaald. Gedurende het jaar wordt de personeelsformatie gemonitord en geëvalueerd in de managementrapportages.

5.9.2 ONTWIKKELING VAN DE MEERJARENBEGROTING

In het najaar van 2023 is een meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2024-2028 die vastgesteld is door het bestuur na goedkeuring van de raad van toezicht. De meest invloedrijke factor in de meerjarenbegroting is het leerlingenaantal.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten				
Rijksbijdragen OCW	€ 6.743.401	€ 6.677.431	€ 6.648.487	€ 6.726.688
Overige overheidsbijdragen	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige baten	€ 154.309	€ 89.500	€ 89.800	€ 90.100
Totaal baten	€ 6.897.710	€ 6.766.931	€ 6.738.287	€ 6.816.788
Lasten				
Personeelslasten	€ 5.780.365	€ 5.948.252	€ 5.625.359	€ 5.682.146
Afschrijvingen	€ 177.276	€ 151.441	€ 150.783	€ 151.400
Huisvestingslasten	€ 376.026	€ 402.053	€ 393.204	€ 385.344
Overige lasten	€ 438.392	€ 431.300	€ 428.300	€ 431.300
Totaal lasten	€ 6.772.059	€ 6.933.046	€ 6.597.646	€ 6.650.190
Saldo baten en lasten	€ 125.651	€ -166.115	€ 140.641	€ 166.598
Financiële baten en lasten	€ 14.147	€ 15.000	€ 13.000	€ 11.000
Totaalresultaat	€ 139.798	€ -151.115	€ 153.641	€ 177.598

5.9.3 TOELICHTING OP DE MEERJARENBEGROTING

De rijksbijdragen zijn gebaseerd aan de op 27 oktober 2023 gepubliceerde regeling bekostiging. De PO Raad adviseerde een verhoging van 3,95% op de gepubliceerde bedragen te hanteren. Het advies is overgenomen in deze begroting. Voor het schooljaar 2023-2024 is rekening gehouden met een NPO-subsidie van € 500 per leerling. De vereenvoudiging van de bekostiging per 1-1-2023 leidt binnen de stichting tot minimale herverdeeeffecten. De overgangsregeling zorgt ervoor dat scholen in drie kalenderjaren (2023, 2024 en 2025) geleidelijk kunnen wennen aan de nieuwe hoogte van de bekostiging.

Er wordt geen rekening gehouden met overige overheidsbijdragen.

Onder de overige baten wordt rekening gehouden met opbrengsten uit medegebruik en met opbrengsten uit detachering personeel. Er is verder geen rekening gehouden met incidentele baten. Als deze worden ontvangen, dan zullen hier waarschijnlijk ook lasten tegenover staan.

De personele lasten zijn gebaseerd op de bij de kengetallen opgenomen formatieve inzet. Er wordt rekening gehouden met de periodieke loonsverhoging in augustus voor personeelsleden die nog niet het eind van hun schaal hebben bereikt. Onder de overige personeelkosten wordt rekening gehouden met de inhuur van extern personeel en kosten voor bestuurs- en managementondersteuning. Tevens wordt er rekening gehouden met € 42.500 voor nascholing. Hiermee wordt voldaan aan het in de cao opgenomen minimumbedrag per fte. In 2024 wordt rekening gehouden met € 3.000 voor werving en selectie personeel.

De afschrijvingslasten zullen in 2024 dalen omdat veel materiële vaste activa dan volledig afgeschreven is. In 2025 en 2026 blijven de afschrijvingslasten naar verwachting op het niveau van 2024.

De huisvestingslasten zijn grotendeels gebaseerd op de historische gegevens en de huidige termijnbedragen. Er wordt rekening gehouden met een stijging van de kosten voor schoonmaak en gas en elektra.

De overige lasten zijn grotendeels gebaseerd op de historische lasten en rekening is gehouden met reeds bekende indexaties.

Met ingang van 2024 zijn weer rentebaten begroot. De tijd van debetrente op spaargeld lijkt voorlopig voorbij. Met ingang van 2023 is er weer creditrente vergoed op spaarsaldi.

5.9.4 ONTWIKKELING VAN DE BALANSPOSITIE

Hieronder een uiteenzetting van de balanspositie.

	Realisatie 31-12-2023	Prognose 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026
Activa				
Materiële vaste activa	€ 809.887	€ 982.006	€ 980.073	€ 1.000.423
Vorderingen	€ 94.724	€ 94.724	€ 94.724	€ 94.724
Liquide middelen	€ 1.867.236	€ 1.540.527	€ 1.670.995	€ 1.828.903
Totaal activa	€ 2.771.847	€ 2.617.257	€ 2.745.792	€ 2.924.050
Passiva				
Algemene reserve	€ 1.393.906	€ 1.307.795	€ 1.461.436	€ 1.639.034
Bestemmingsreserve publiek	€ <u>50.000</u>	€ <u>-</u>	€ <u>-</u>	€ <u>-</u>
Eigen vermogen	€ 1.443.906	€ 1.307.795	€ 1.461.436	€ 1.639.034
Voorzieningen	€ 615.113	€ 611.638	€ 586.532	€ 587.192
Kortlopende schulden	€ 712.828	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000
Totaal passiva	€ 2.771.847	€ 2.619.433	€ 2.747.968	€ 2.926.226

De daadwerkelijke stand van de balansposten per 31-12-2023 dient als basis voor bovenstaande meerjarenbalans. De bedragen voor de jaren 2024 tot en met 2026 zijn ontleend aan de meerjarenbegroting 2024 tot en met 2028.

5.9.4.1 TOELICHTING OP DE BALANS

De omvang van de balans zal de komende jaren eerst afnemen vanwege het geprognosticeerde negatieve resultaat in 2024, daarna weer toenemen. Hoewel het gaat om prognosecijfers kan worden gesteld dat de kengetallen ook de komende drie jaren nog ruim boven de signaleringswaarden van de inspectie liggen. De signaleringswaarden zijn:

- solvabiliteit 2 lager dan 0,30
- liquiditeit lager dan 1,00.

Kengetallen	Realisatie 31-12-2023	Prognose 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026
Solvabiliteit 2	0,74	0,73	0,74	0,76
Liquiditeit	2,75	2,29	2,48	2,70
Rentabiliteit	0,02	-0,02	0,02	0,03
Weerstandsvermogen	0,21	0,19	0,21	0,24

De hoogte van de vorderingen is lastig te voorspellen. Op 31 december 2023 is er geen sprake van incidenteel hoge of lage vorderingen. De omvang van de vorderingen is in de toekomstbalans dan ook ongeveer gelijk gehouden aan de stand van eind 2023.

De wijziging van de omvang van de liquide middelen wordt bepaald door de mutaties bij de andere balansposten. Zie hierna de liquiditeitsprognose. Met name het resultaat en de investeringen versus de afschrijvingen en de onttrekkingen uit de voorziening zijn van invloed op de liquide positie. Voor de komende jaren wordt in 2023 een daling verwacht van de omvang van de liquide middelen.

Daarna wordt in 2024 en 2025 weer een lichte stijging verwacht van de omvang van de liquide middelen. De omvang van de liquide middelen zal alle jaren voldoende zijn om aan alle verplichtingen te voldoen en ligt ruim boven de minimale omvang van € 100.000, die als signaleringswaarde door de inspectie gehanteerd wordt.

De begrote resultaten zijn met het eigen vermogen verrekend. Voor de bestemmingsreserve wordt rekening gehouden met een afname in verband met de besteding van de NPO-middelen.

Bij de jubileumvoorziening wordt alleen rekening gehouden met een jaarlijkse dotatie. Er wordt geen rekening gehouden met te betalen jubileumgratificaties omdat die sterk bepaald worden door wijzigingen in de formatieve inzet.

De hoogte van de kortlopende schulden is, net zoals de hoogte van de vorderingen, lastig te voorspellen. Deze hoogte is sterk afhankelijk van het moment waarop de facturen worden ontvangen. Op 31 december 2023 is er geen sprake van incidenteel hoge of lage kortlopende schulden. De omvang van de kortlopende schulden is in de toekomstbalans dan ook gelijk gehouden aan de stand van eind 2023. De dotaties en onttrekkingen aan de personele voorzieningen zijn aan elkaar gelijkgesteld.

Liquiditeitsprognose	2024	2025	2026
Beginsaldo	€ 1.867.236	€ 1.540.527	€ 1.670.995
Begroot resultaat	€ -151.115	€ 153.641	€ 177.598
Toename liquide middelen			
Afschrijvingen	€ 151.441	€ 150.783	€ 151.400
Dotatie voorziening groot onderhoud	€ 45.076	€ 42.403	€ 40.797
Afname liquide middelen			
Investeringen materiële vaste activa	€ -323.560	€ -148.850	€ -171.750
Groot onderhoud uit onderhoudsvoorziening	€ -48.551	€ -67.509	€ -40.137
Eindsaldo	€ 1.540.527	€ 1.670.995	€ 1.828.903

5.10 OVERIGE RAPPORTAGES

5.10.1 RAPPORTAGE AANWEZIGHEID EN WERKING VAN HET INTERNE RISICOBEEHERSINGS- EN CONTROLESYSTEEM

De stichting voert een verantwoord financieel beleid, waarmee de financiële middelen worden aangewend om een zo hoog mogelijke kwaliteit van het onderwijs te genereren, gekoppeld aan de doelen van het strategisch beleidsplan, zonder dat financiële risico's in de organisatie ontstaan.

Bij de factuurafhandeling is functiescheiding gerealiseerd. De facturen worden digitaal verwerkt. Een administratief medewerker bereidt voor en de directeur keurt de factuur goed. De betaling van de facturen wordt onder een servicelevel agreement verzorgd door een extern administratiekantoor. Dit geldt ook voor de betaling van de salarissen. De personele mutaties worden digitaal via een vastgelegde workflow doorgegeven aan het administratie-kantoor.

De stichting kent een risicobeheersings- en controle-systeem. De meerjarenbegroting wordt in het najaar opgesteld met ondersteuning van CABO. De meerjarenbegroting omvat vijf jaar en wordt in de december-vergadering van de raad van toezicht besproken en indien mogelijk goedgekeurd.

Periodiek wordt een managementrapportage opgesteld met daarin een financiële en personele rapportage welke wordt besproken in het overleg tussen college van bestuur en raad van toezicht.

In het voorjaar wordt het meerjarenformatiebeleid en het bestuursformatieplan opgesteld. Dit plan omvat vier schooljaren en is gebaseerd op de meerjarenbegroting. Het bestuursformatieplan wordt opgesteld in samenspraak tussen de schooldirecteuren en het college van bestuur. Het wordt voor 1 mei ter instemming aan de GMR voorgelegd.

Met de inrichting van het interne risicobeheersings- en controlesysteem wordt voorkomen dat er onrechtmatig wordt gehandeld. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat er een goed beeld is van de financiële situatie.

5.10.2 RISICOMANAGEMENT EN BESCHRIJVING VAN DE BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Binnen de stichting wordt gewerkt aan het behalen van de doelen beschreven in het strategisch beleidsplan. Om deze doelen te bereiken werkt de stichting planmatig om alle bedreigingen, die deze doelen in de weg kunnen staan, zoveel mogelijk te verlagen. Vermijden van risico's is namelijk niet mogelijk, onderwijs en de daarbij behorende bedrijfsvoering brengen risico's met zich mee. Hoe er omgegaan wordt met deze risico's staat beschreven in het beleidsdocument Risicomanagement stichting ATOS. Met dit document, opgesteld in 2022, sluiten we aan bij de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs waar besturen de opdracht hebben om te laten zien hoe de bestuurlijke inrichting (waaronder check en balances) is vormgegeven.

In 2020 is samen met de Controlgroep het financieel risicoprofiel opgesteld. De binnen de stichting aanwezige financiële risico's zijn in kaart gebracht. Per risico is aangegeven welke maatregelen zijn genomen en kunnen worden genomen. Daarnaast is een inschatting gemaakt van de kans dat het beschreven risico zal plaatsvinden. Er is eveneens een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen als het risico optreedt.

Als acht belangrijkste financiële risico's met de kans van optreden en de financiële gevolgen worden gezien:

	Omschrijving	kans	gevolg min.	gevolg max.
1	Onvoorzienbare en onbeheersbare fluctuatie in leerlingaantallen	30%	€ 25.000	€ 75.000
2	Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten)	30%	€ 25.000	€ 75.000
3	Instabiliteit in bekostiging	30%	€ 25.000	€ 75.000
4	Onvolledige indexatie van bekostiging	70%	€ 0	€ 25.000
5	Hoger dan begrote lasten door ziekteverzuim	70%	€ 25.000	€ 75.000
6	Arbeidsmarkt schaarste, hoger dan begrote lasten door het moeilijk kunnen vervullen van vacatureruimte	50%	€ 75.000	€ 150.000
7	Restrisico's	30%	€ 150.000	€ 250.000
8	Vaste voet - uitvoeringsrisico in de bedrijfsvoering	100%	€ 250.000	€ 500.000

Met een Monte Carlo simulatie is bepaald dat met een gewenste zekerheid van 90% een aan te houden vermogen van € 772.000 voldoende is om bovenstaande risico's af te kunnen dekken.

5.10.3 ACTUALISATIE RISICOMANAGEMENT

Om te zorgen dat het risicomanagement actueel blijft, vindt er gedurende het schooljaar op meerdere momenten overleg plaats om te kijken of de eerder benoemde risico's in het risicoprofiel nog op de juiste waarde worden geschat en of er andere risico's aan toegevoegd moeten worden. Dit overleg wordt gevoerd met directeuren, rvt en GMR.

In 2023 werden de volgende onderwerpen benoemd als verhoogd risico:

- Grip op hoog en langdurig ziekteverzuim
- Veranderende arbeidsmarkt
- Huisvesting
- Cybersecurity
- Ontwikkelingen SWV

Omdat de meeste risico's al benoemd zijn in het risicoprofiel en hier al rekening mee gehouden is bij de financiële buffer om risico's op te vangen is er geen aanpassing gedaan in het financieel risicoprofiel.

In 2025 wordt er een financieel risicoprofiel opgesteld.

5.11 FINANCIËLE POSITIE

5.11.1 NORMATIEF EIGEN VERMOGEN

In 2020 heeft de onderwijsinspectie de 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen' geïntroduceerd. Met deze signaleringswaarde kan worden geconstateerd of er sprake is van mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

Het normatief eigen vermogen wordt bepaald op basis van de aanschafwaarde van de gebouwen, de boekwaarde van de overige materiële vaste activa en het totaal aan baten. Op basis van deze jaarrekening 2023 is met behulp van de rekenhulp van de onderwijsinspectie het normatief eigen vermogen van de stichting bepaald. Dit normatief eigen vermogen bedraagt € 1.209.132. Het publieke eigen vermogen van de stichting bedraagt € 1.443.906.

Het kengetal voor mogelijk bovenmatig publiek vermogen van de stichting is 1,19 (2022 1,57). Dit is hoger dan de signaleringswaarde, groter dan 1,00, die de onderwijsinspectie hanteert voor dit kengetal.

Bij realisatie van de meerjarenbegroting zal het kengetal voor mogelijk bovenmatig publiek vermogen van de stichting zich als volgt ontwikkelen:

Eigen Vermogen	2023	2024	2025	2026
Feitelijk	€ 1.443.906	€ 1.307.795	€ 1.461.436	€ 1.639.034
Normatief	€ 1.209.132	€ 1.341.496	€ 1.351.303	€ 1.387.090
Ratio	1,19	0,97	1,08	1,18

5.11.2 BESTEMMINGSRESERVES

Het publiek eigen vermogen van de stichting bestaat uit een algemene reserve en een bestemmingsreserve publiek die bedoeld is om de vervangingskosten op te vangen aangezien de stichting eigen risicodragers is.

Het bovenmatig vermogen is ten opzichte van 2023 fors afgenomen, hoofdzakelijk als gevolg van de extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud. In 2024 is er als gevolg van het negatieve resultaat geen bovenmatig eigen vermogen. In de jaren 2025 en 2026 is er wel weer sprake van een bovenmatig eigen vermogen. Dit wordt ingezet ten behoeve van de uitvoering van inclusief onderwijs (één van de doelen uit de herijking 2022).

5.11.3 FINANCIËLE KENGETALLEN

Kengetallen	2023	2022	Signaleringswaarde inspectie
Solvabiliteit 2	0,74	0,77	risico indien lager dan 30%
Liquiditeit	2,75	3,12	risico indien lager dan 1
Rentabiliteit	0,02	0,04	n.v.t.
Weerstandsvermogen	0,21	0,29	n.v.t.

5.11.3.1 SOLVABILITEIT 2

Definitie: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

De ratio geeft aan dat 74% van het vermogen bestaat uit eigen vermogen en voorzieningen en 26% uit vreemd vermogen. De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van 30% voor de solvabiliteit (definitie 2). De solvabiliteit van de stichting is hoger dan de door de inspectie gestelde signaleringswaarde.

5.11.3.2 LIQUIDITEIT

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitsratio geeft aan dat 2,75 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva. De stichting heeft op 31 december 2023 de beschikking over € 1.867.235 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 94.724 openstaan aan nog te ontvangen bedragen. Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 712.828. De liquiditeitspositie van de stichting is hierdoor goed te noemen. De ratio is hoger dan de door de inspectie vastgestelde signaleringswaarde van 1 voor middelgrote instellingen (totale baten tussen €3 en €12 miljoen).

Ook de omvang van de liquide middelen ligt op 31 december 2023 boven de signaleringswaarde van minimaal € 100.000, die als absolute omvang liquide middelen door de inspectie gehanteerd wordt.

5.11.3.3 RENTABILITEIT

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten. De rentabiliteit geeft aan hoeveel procent van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. De stichting heeft van de totale opbrengsten, te weten € 6.911.857, een positief resultaat behaald van € 139.798. Dit houdt in dat 2% minder is ingezet dan de baten bedroegen.

5.11.3.4 WEERSTANDSVERMOGEN

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Er zijn meerdere definities van het weerstandsvermogen, bovenstaande wordt door de inspectie gebruikt. In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt. Het weerstandsvermogen geeft derhalve aan of het vermogen hoog genoeg is om niet-voorziene, tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen. Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning en control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

B. FINANCIËEL VERSLAG

B1. GRONDSLAGEN

B 1. 1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

B 1.1.1 ALGEMEEN

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ660). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

B 1.1.2 KERNACTIVITEITEN

Het verzorgen van (openbaar) primair onderwijs binnen de kaders gesteld door de Wet op het Primair Onderwijs. Stichting ATOS is gevestigd te Bemmelen aan de Fruitlaan nummer 6 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 10044433.

B1.1.3 CONTINUÏTEIT

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar. De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De enige uitzondering hierop is dat in 2023 voor de bepaling van de stand van de voorziening jubilea een vast bedrag per fte is gehanteerd. Uitgangspunt daarbij was het gemiddelde bedrag per fte uit 2022 verhoogd met de stijging van de salarissen in verband met de cao-loonsverhogingen.

B 1.1.4 GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.

Schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden.

B 1.1.5 VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn

verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

B1.1.6 STELSELWIJZIGING EN FOUTCORRECTIE

In 2023 is een stelselwijziging doorgevoerd in de bepaling van de voorziening groot onderhoud. Daarnaast is in 2023 fouterstel verwerkt als gevolg van een fout in de jaarrekening 2022. De cijfermatige toelichting op deze posten is vermeld in de toelichting op de balans.

B 1.2 GRONDSLAGEN BALANS

B 1.2.1 MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

B 1.2.2 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN VASTE ACTIVA

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Hieronder worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

- Gebouwen 2,5% (40 jaar)
- Terreinen/speelplaatsen 6,67% (15 jaar)
- Installaties 6,67% (15 jaar)
- Meubilair 5% (20 jaar)
- ICT 20% - 33,33% (respectievelijk 5 en 3 jaar)
- Overige inventaris 20% (5 jaar)
- Leermiddelen 12,5% (8 jaar)

De activeringsgrens bedraagt € 500 per investering.

B 1.2.3 VLOTTE ACTIVA

B 1.2.3.1 VORDERINGEN

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

B 1.2.3.2 FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaaarding niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

B 1.2.4 HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN

Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

B 1.2.5 LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

B 1.2.6 EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserve(s). De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

B 1.2.7 VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden in eerste aanleg gewaardeerd tegen contante waarde. Vervolgens worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

B 1.2.8 VOORZIENING JUBILEA

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. De voorziening jubilea wordt bepaald op basis van een vast bedrag per fte, aanwezig per einde boekjaar.

B 1.2.9 VOORZIENING DUURZAME INZETBAARHEID

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de aanwending van door het personeel gespaarde uren.

B 1.2.10 VOORZIENING GROOT ONDERHOUD

B 1.2.10.1 STELSELWIJZIGING GROOT ONDERHOUD

De voorziening groot onderhoud werd tot en met 2022 vastgesteld op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP), waarbij alle onderhoudsuitgaven werden geëgaliseerd over de periode van die MJOP. Zo'n egalisatievoorziening voor het groot onderhoud is na 1 januari 2024 niet meer toegestaan. Vooruitlopend daarop is in 2023 een stelselwijziging doorgevoerd. De voorziening groot onderhoud wordt vanaf dat moment opgebouwd per component, waarvoor tijdsevenredig moet worden gespaard. Dit principe geldt voor alle componenten van groot onderhoud en de optelling van alle componenten van alle schoolgebouwen bepaalt de hoogte van de voorziening. De wijziging is als vermogensmutatie verwerkt in de jaarrekening. De financiële impact is uiteengezet in de toelichting op de balans.

B 1.2.11 LEASING

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

B 1.2.12 KORTLOPENDE SCHULDEN

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

B 1.2.13 GRONDSLAGEN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderinggrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve en aan de bestemde reserves die door het bestuur zijn bepaald. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiele exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Niet geoordeelde OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Geoordeelde OCW-subsidies met een verrekeningsclausule (G2-doelsubsidies waarbij het overschot wordt terugbetaald) worden naar rato van de voortgang van de subsidiabele lasten. De nog niet bestede subsidies per balansdatumlasten verwerkt in de staat van baten en lasten. De nog niet bestede subsidies per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog

niet is verlopen. Zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen, wordt het restant gepresenteerd als kortlopende verplichting.

B 1.2.14 OVERHEIDSSUBSIDIES

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen. Subsidies m.b.t. investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

B 1.2.15 OVERIGE BATEN

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

B 1.2.16 PERSONEELSBELONINGEN

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers. De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering. Voor toegezegde bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfonds en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

B 1.2.17 PENSIOENVERPLICHTINGEN

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basispremies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Per 31 december 2023 bedraagt de dekkingsgraad van de Stichting Pensioenfonds ABP 110,5% (31-12-2022: 110,9%). De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over 12 maanden en bedroeg per 31 december 2023 113,9% (31 december 2022: 118,6%).

B 1.2.18 AFSCHRIJVINGEN OP MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

B 1.2.19 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

B 1.2.19.1 RENTEBATEN EN RENTELASTEN

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

B 1.2.20 BEPALING REËLE WAARDE

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is. De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

B 1.2.20.1 WAARDEVERANDERINGEN FINANCIËLE INSTRUMENTEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE

Waardeveranderingen van de volgende financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten:

- Financiële activa en verplichtingen die onderdeel zijn van de handelsportefeuille;
- Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) met een beursgenoteerde onderliggende waarde;
- Gekochte leningen, obligaties (tenzij aangehouden tot einde looptijd) en aangehouden eigenvermogensinstrumenten die beursgenoteerd zijn.

Waardeverminderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Voor gerealiseerde waardevermeerderingen van financiële instrumenten die op reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van de waardevermeerderingen rechtstreeks in het eigen vermogen, dient het cumulatieve resultaat dat voorheen in het eigen vermogen was opgenomen, te worden verwerkt in de staat van baten en lasten op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt.

B 1.2.22 GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

B 1.2.22 OPERATIONELE ACTIVITEITEN

Onder de operationele activiteiten is het saldo van de baten en lasten opgenomen welke in het verslagjaar gerealiseerd zijn. Het saldo van de baten en lasten wordt gecorrigeerd met de lasten door afschrijvingen, dotatie en vrijval van voorzieningen. Het saldo van de baten en lasten wordt tevens gecorrigeerd met de fluctuatie van kortlopende vorderingen en schulden gedurende het verslagjaar. Ontvangsten en uitgaven uit rente gedurende het verslagjaar zijn ook opgenomen onder de operationele activiteiten.

B 1.2.23 INVESTERINGSACTIVITEITEN

Uitgaven en inkomsten welke voortvloeien uit het respectievelijk aankopen en verkopen van duurzame middelen.

B1.2.24 FINANCIERINGSACTIVITEITEN

INKOMSTEN EN UITGAVEN WELKE VOORTVLOEIEN UIT HET RESPECTIEVELIJK AANGAAN OF AFLOSSEN VAN LENINGEN.

B1.2.25 KREDIETRISICO

DE LIQUIDE MIDDELEN STAAN UIT BIJ BANKEN DIE MINIMAAL VOLDOEN AAN HET TREASURYBELEID.

B2. BALANS PER 31 DECEMBER NA RESULTAATBESTEMMING

	2023		2022
	€		€
1 Activa			
Vaste activa			
1.2 Materiële vaste activa	809.887		715.126
1.3 Financiële vaste activa	-		-
	<u>809.887</u>		<u>715.126</u>
Vlottende activa			
1.5 Vorderingen	94.724		70.347
1.7 Liquide middelen	<u>1.867.235</u>		<u>1.820.658</u>
	1.961.960		1.891.006
Totaal activa	<u><u>2.771.847</u></u>		<u><u>2.606.132</u></u>
2 Passiva			
2.1 Eigen vermogen	1.443.906		1.387.721
2.2 Voorzieningen	615.113		611.485
2.4 Kortlopende schulden	712.828		606.925
Totaal passiva	<u><u>2.771.847</u></u>		<u><u>2.606.132</u></u>

B3. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Jaarrekening 2023 €	Begroting 2023 €	Jaarrekening 2022 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	6.743.401	6.251.793	6.311.649
3.2 Overige overheidsbijdragen en - subsidies	-	-	-
3.5 Overige baten	154.309	114.317	95.007
Totaal baten	6.897.710	6.366.110	6.406.656
Lasten			
4.1 Personeelslasten	5.780.365	5.456.925	5.215.143
4.2 Afschrijvingen	177.276	191.400	177.645
4.3 Huisvestingslasten	376.026	400.038	359.921
4.4 Overige lasten	438.392	499.600	400.178
Totaal lasten	6.772.059	6.547.963	6.152.887
Saldo baten en lasten	125.651	181.853-	253.769
5 Financiële baten en lasten	14.147	750-	4.906-
Resultaat	139.798	182.603-	248.862
6 Exploitatie buitengewoon	-	-	-
Resultaat totaal	139.798	182.603-	248.862
<u>Resultaatbestemming</u>			
Algemene reserve	561.165	182.603-	102.585
NPO	359.687-	-	179.597
Vervangingskosten	61.680-	-	33.320-
	139.798	182.603-	248.862

B4. KASSTROOMOVERZICHT

	2023 €	2022 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	125.651	253.769
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	177.276	177.645
- mutaties voorzieningen	3.628	85.147-
	180.905	92.498
Veranderingen in vlottende middelen:		
- vorderingen	24.376-	250.583
- kortlopende schulden	105.902	29.586
	81.526	280.169
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	388.082	626.436
Ontvangen interest	14.147	-
Betaalde interest	-	4.906
Resultaat effecten	-	-
	14.147	4.906-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	402.228	621.530
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	272.038-	198.613-
Investerings financiële vaste activa	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	272.038-	198.613-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden	-	-
	-	-
Overige balansmutaties		
Correctie resultaat (fourth quarter 2022)	83.613-	-
Mutatie liquide middelen	46.577	422.919
Beginstand liquide middelen	1.820.658	1.397.739
Mutatie liquide middelen	46.577	422.919
Eindstand liquide middelen	1.867.235	1.820.658

B5. TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

	Aanschafprijs t/m 2022 €	Cumulatieve Afschrijvingen €	Boekwaarde 1-1-2023 €	Investeringen 2023 €	Desinvest. 2023 €	Afschrijvingen 2023 €	Boekwaarde 31-12-2023 €
1.2 Materiële vaste activa							
1.2.1 Gebouwen en terreinen	229.325	59.758	169.567	229.749	-	23.929	375.387
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.377.164	954.654	422.509	65.931	-	130.948	357.492
1.2.3 Leermiddelen	253.477	166.262	87.215	12.193	-	22.399	77.009
1.2.5 Onderhanden projecten	35.834	-	35.834	35.834	-	-	-
	1.895.800	1.180.675	715.126	272.038	-	177.276	809.887

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	1.983	10.504
1.5.2 OCW/EZ		
Vordering ministerie OCW	17.205	-
1.5.7 Overige vorderingen		
Vordering huisvesting gemeente	-	59.843
Rente banken	14.147	-
Overige vorderingen	21.516	-
	35.663	59.843
1.5.8 Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen en overige vorderingen	39.873	-
Totaal vorderingen	<u>94.724</u>	<u>70.347</u>
1.7 Liquide middelen		
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>1.867.235</u>	<u>1.820.658</u>

	Stand per 1-1-2023 €	Bestemming resultaat 2023 €	Overige mutaties 2023 €	Stand per 31-12-2023 €
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	916.354 *	561.165	83.613-	** 1.393.906
2.1.1.2 Bestemmingsreserves				
NPO	359.687	359.687-	-	-
Vervanging binnen cao	111.680	61.680-	-	50.000
	<u>471.367</u>	<u>421.367-</u>	<u>-</u>	<u>50.000</u>
Totaal eigen vermogen	<u>1.387.721</u>	<u>139.798</u>	<u>83.613-</u>	<u>1.443.906</u>

* Aanpassing boekwaarde 31-12-2022 als gevolg van stelselwijziging voorziening groot onderhoud.

Boekwaarde per 31-12-2022

1.382.476

Rechtstreekse vermogensmutaties o.g.v. stelselwijziging

466.122-

Boekwaarde per 31 december 2022 na stelselwijziging

916.354

** correctie in verband met fouterstel uit 2022.

In feite is dit een aanpassing van de stand van het vermogen per 31-12-2012.

In 2022 is een aanvullende loonjournaalpost niet verwerkt in de jaarcijfers.

Gevolg daarvan is dat de loonkosten in 2022 € 83.613 te laag in de jaarrekening stonden.

En dat de balansposities overige schulden en loonheffing te laag werden vermeld.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

	Stand per 1-1-2023 €	Dotaties 2023 €	Onttrekkingen 2023 €	Vrijval 2023 €	Stand per 31-12-2023 €
2.2 Voorzieningen					
2.2.1 <u>Personeelsvoorzieningen</u>					
Duurzame inzet	-	23.642	-	-	23.642
Jubilea	87.078	-	7.870	2.170	77.038
	<u>87.078</u>	<u>23.642</u>	<u>7.870</u>	<u>2.170</u>	<u>100.680</u>
2.2.3 <u>Overige voorzieningen</u>					
Groot onderhoud	524.407 *	45.000	54.974	-	514.433
Totaal voorzieningen	<u>611.485</u>	<u>68.642</u>	<u>62.844</u>	<u>2.170</u>	<u>615.113</u>

* Aanpassing boekwaarde 31-12-2022 als gevolg van stelselwijziging voorziening groot onderhoud.

Boekwaarde per 31-12-2022

58.285

Rechtstreekse vermogensmutaties o.g.v. stelselwijziging

466.122

Boekwaarde per 31 december 2022 na stelselwijziging

524.407

	Kortlopende deel < 1 jaar €	Langlopende deel > 1 jaar €	Totaal €
2.2.1 <u>Personeelsvoorzieningen</u>			
Duurzame inzet	-	23.642	23.642
Jubilea	-	77.038	77.038
	-	<u>100.680</u>	<u>100.680</u>
2.2.3 <u>Overige voorzieningen</u>			
Onderhoudsvoorziening	48.761	465.672	514.433
Totaal voorzieningen	<u>48.761</u>	<u>566.352</u>	<u>615.113</u>

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	94.414	152.233
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffingen	279.464	207.437
Premies VF/PF december	7.674	143
	<u>287.138</u>	<u>207.580</u>
2.4.8 Schulden terzake pensioenen		
ABP / Loyalis	74.262	61.446
2.4.10 Overlopende passiva		
Gemeente Lingewaard, te besteden subsidie ventilatie in scholen	19.554	-
Vakantiegeld en bindingstoelage	210.429	178.354
Vooruitontvangen subsidies impuls en innovatie bewegingsonderwijs	-	4.179
Vooruitontvangen subsidie lerarenbeurs/studieverlof	-	14.090
Vooruitontvangen subsidie onderwijsassistenten opleiden tot leraar	5.000	-
Overig	22.032	10.957-
	<u>257.014</u>	<u>185.667</u>
Totaal kortlopende schulden	<u><u>712.828</u></u>	<u><u>606.925</u></u>

B6. OPGAVE DOELSUBSIDIES

G1 VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES WAARVAN HET OVERSCHOT VRIJ BESTEEDBAAR IS (REGELING OCW-SUBSIDIES ART. 13, LID 2 SUB A)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond Status: Onderhanden/Ja/Nee
	Kenmerk	Datum	€	€	
Studieverlof	1278606-1	20-07-2022	19.799	19.799	Ja
Impuls en innovatie bewegingsonderwijs	IIB210067	13-12-2021	55.000	55.000	Ja
Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL23434	01-12-2023	20.000	5.000	Onderhanden
		totaal	<u>94.799</u>	<u>79.799</u>	

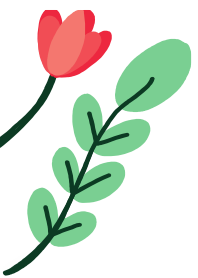
G2 VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES DIE VOLLEDIG VERPLICHT BESTEED MOETEN WORDEN AAN HET IN DE SUBSIDIEBESCHIKKING

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van	ontvangen t/m	totale	te verrekenen	(balanspost 2.4.4)
			toewijzing €	verslagjaar €	kosten €	ultimo verslagjaar €	
			-	-	-	-	
			-	-	-	-	
		totaal	-	-	-	-	

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van	saldo	ontvangen in	kosten in	totale kosten	saldo nog te besteden
			toewijzing €	1-1-2023 €	verslagjaar €	verslagjaar €	31-12-2023 €	ultimo verslagjaar €
			-	-	-	-	-	-
			-	-	-	-	-	-
		totaal	-	-	-	-	-	-

B7. TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Jaarrekening 2023 €	Begroting 2023 €	Jaarrekening 2022 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdrage OCW			
800000 Lumpsumvergoeding personeel	-	-	3.621.386
800010 Vereenvoudiging PO bekostiging	6.153.935	5.943.487	-
800020 Overgangsregeling vereenvoudiging PO	-54.033	-52.185	-
800075 Professionalisering en begeleiding starters	95.629	94.491	88.121
800085 Bekostiging NPO	267.388	266.000	564.234
800060 Opvang asielzoekers	32.683	-	-
800090 Lumpsumvergoeding groeiformatie	49.252	-	125.519
810000 Personeels- en arbeidsmarktbeleid	-	-	1.025.402
820000 Materiële instandhouding	-	-	714.774
	<u>6.544.854</u>	<u>6.251.793</u>	<u>6.139.436</u>
3.1.2 Overige subsidies OCW			
824200 Lerarenbeurs / verlofsubsidie	-	-	5.709
824500 Extra Hulp voor de klas	2.782	-	-
832000 Lerarenbeurs / studieverlof	14.090	-	-
836200 Impuls en innovatie bewegingsonderwijs	17.610	-	25.906
	<u>34.482</u>	<u>-</u>	<u>31.615</u>
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen SWV			
837000 SWV inzake passend onderwijs	164.065	-	140.598
	<u>164.065</u>	<u>-</u>	<u>140.598</u>
Totaal Rijksbijdragen	<u>6.743.401</u>	<u>6.251.793</u>	<u>6.311.649</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen			
848900 Overige gemeentelijke bijdragen	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur			
864000 Huur/Medegebruik	81.333	82.300	57.609
	<u>81.333</u>	<u>82.300</u>	<u>57.609</u>
3.5.2 Detachering personeel			
865000 Detachering personeel	31.109	32.017	25.828
	<u>31.109</u>	<u>32.017</u>	<u>25.828</u>
3.5.6 Overige			
869900 Overige baten	41.867	-	11.570
	<u>41.867</u>	<u>-</u>	<u>11.570</u>
Totaal overige baten	<u>154.309</u>	<u>114.317</u>	<u>95.007</u>

	Jaarrekening 2023 €	Begroting 2023 €	Jaarrekening 2022 €
4.1 Personeelslasten			
Het totaal aan lonen en salarissen uit 4.1.1 is opgebouwd uit de volgende componenten:			
Brutolonen en salarissen	4.215.608	3.972.511	3.788.838
Sociale lasten	689.734	640.461	599.083
Pensioenpremies	599.091	556.203	548.359
	<u>5.504.433</u>	<u>5.169.175</u>	<u>4.936.280</u>
Aantal fte inclusief vervangers	(67,89 fte)	(62,53 fte)	(65,69 fte)
4.1.2 Lonen en salarissen			
408700 Loonkosten directie	399.246	429.861	-
408800 Loonkosten OP	4.303.724	3.996.597	-
408900 Loonkosten OOP	748.290	742.718	-
409900 Loonkosten vervanging vangnet	3.020	-	-
409950 Loonkosten vervanging eigen rekening	50.152	-	-
	<u>5.504.433</u>	<u>5.169.176</u>	<u>4.936.280</u>
4.1.2 Overige personeelslasten			
<u>4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen</u>			
412400 Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	23.642	-	-
412500 Dotatie voorziening jubilea	2.170-	2.500	3.638
	<u>21.472</u>	<u>2.500</u>	<u>3.638</u>
<u>4.1.2.2 Personeel niet in loondienst</u>			
413000 Extern personeel	72.668	34.500	48.134
413001 Inhuur orthopedagogen	25.160	-	-
413350 Bestuurs- en managementondersteuning	8.856	47.500	35.196
413400 Vrijwilligersvergoedingen	-	-	3.600
	<u>106.683</u>	<u>82.000</u>	<u>86.930</u>
<u>4.1.2.3 Overige personeelslasten</u>			
414000 Scholing	110.048	75.500	77.863
414100 Arbodienst	4.343	16.250	24.089
414200 Arbodienst verrichtingen	11.963	-	-
414800 Werving en selectie personeel	563	9.000	121
415200 Kantinekosten	15.107	19.500	31.865
416800 Vrijwilligersvergoedingen	3.460	5.700	-
416850 Kosten RvT	46.972	59.300	55.638
416900 Overige personeelskosten	6.336	7.000	47.686
416950 Werkkostenregeling	10.201	11.000	-
	<u>208.992</u>	<u>203.250</u>	<u>237.261</u>
4.1.3 Uitkeringen			
419200 Uitkeringen UWV	61.215-	-	48.967-
	<u>61.215-</u>	<u>-</u>	<u>48.967-</u>
Totaal personeelslasten	<u>5.780.365</u>	<u>5.456.925</u>	<u>5.215.143</u>

	Jaarrekening 2023 €	Begroting 2023 €	Jaarrekening 2022 €
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa			
421000 Afschrijving terreinen	8.522	-	1.210
422100 Afschrijving verbouwingen	848	834	428
422200 Afschrijving installaties	14.559	30.170	13.594
423000 Afschrijving ICT	85.020	81.260	95.556
424000 Afschrijving meubilair	42.877	43.228	43.149
424200 Afschrijving apparatuur	1.565	-	1.340
424700 Afschrijving overige inventaris	1.486	4.907	-
425000 Afschrijving leermiddelen	22.399	31.001	22.369
Totaal afschrijvingen	177.276	191.400	177.645
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur			
430000 Kosten medegebruik gebouwen	21.486	44.800	30.931
4.3.3 Onderhoud			
433000 Klein onderhoud	29.059	26.000	17.383
4.3.4 Energie en water			
434400 Water	1.609	1.200	1.397
434600 Gas en elektra	102.340	79.000	44.188
	103.949	80.200	45.585
4.3.5 Schoonmaakkosten			
435000 Schoonmaak	112.430	106.000	111.090
435400 Schoonmaakartikelen	17.371	15.500	38
435800 Containerkosten	14.620	13.450	12.936
	144.422	134.950	124.064
4.3.6 Heffingen			
436500 Heffingen	3.020	3.900	2.898
4.3.7 Overige huisvestingslasten			
433200 Beveiliging	9.078	6.500	10.286
437000 Tuinonderhoud	16.614	7.750	32.837
437500 Overige huisvestingslasten	3.398	-	-
	29.090	14.250	43.123
4.3.8 Dotatie onderhoudsvoorziening			
431000 Dotatie onderhoudsvoorziening	45.000	95.938	95.938
Totaal huisvestingslasten	376.026	400.038	359.921

	Jaarrekening 2023 €	Begroting 2023 €	Jaarrekening 2022 €
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
441000 Cabo - administratiekosten	87.211	72.700	77.695
441130 Accountantskosten	17.046	15.000	21.300
441140 Onderhoudsbeheer	15.137	2.150	-
441300 Contributie besturenbond	6.113	5.000	-
	<u>125.508</u>	<u>94.850</u>	<u>98.995</u>
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
442000 Drukwerk/kopieerkosten/huur apparatuur	48.885	43.750	48.330
442300 Kantoorbenodigdheden	1.279	3.200	1.317
442500 Aanschaf klein inventaris	11.170	5.750	5.241
455000 Verbruiksmateriaal leermiddelen	70.027	100.000	80.331
455100 Verbruiksmateriaal ICT	13.250	5.400	-
455400 Uitgaven zware ondersteuning	544	# -	-
456000 Bibliotheek / mediatheek	5.786	7.200	5.788
456300 ICT licenties en software	70.230	96.500	85.170
457000 Toetsen	3.041	4.700	478
	<u>224.212</u>	<u>266.500</u>	<u>226.655</u>
4.4.4 Overige			
446050 Internet, telefoon en communicatie	7.260	# 7.250	11.630
446200 Contributies en abonnementen	39.062	27.000	18.111
446300 Verzekeringen	869	8.000	16.788
447000 Representatiekosten	14.352	4.250	4.086
447100 Wervingskosten leerlingen	-	3.400	-
447200 Juridische bijstand	-	2.500	-
447400 Bijdrage culturele vorming	9.757	15.000	9.717
447500 Innovatiemiddelen	-	50.000	-
448000 Medezeggenschap	2.537	3.750	645
449100 Vergaderkosten bestuur	2.029	# -	-
449900 Overige kosten	4.864	5.000	3.164
457300 Bijzondere activiteiten	6.491	9.000	9.454
472000 Kosten banken	1.452	3.100	933
	<u>88.672</u>	<u>138.250</u>	<u>74.528</u>
Totaal overige lasten	<u>438.392</u>	<u>499.600</u>	<u>400.178</u>

	Jaarrekening 2023 €	Begroting 2023 €	Jaarrekening 2022 €
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten			
870000 Rentebaten banken	14.147	-	-
5.1 Rentelasten			
470000 Rentelasten bank	-	750	4.906
Totaal financiële baten en lasten	14.147	750-	4.906-

Honorarium externe accountant

De volgende honoraria van de externe accountants zijn in het boekjaar ten laste gebracht van de rechtspersoon, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW. Bedragen inclusief omzetbelasting.

	Jaarrekening 2023 €	Begroting 2023 €	Jaarrekening 2022 €
Onderzoek van de jaarrekening	17.046	15.000	21.300
Andere controleopdrachten	-	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-	-
Andere niet controlediensten	-	-	-
	17.046	15.000	21.300

B8. OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij:

Statutaire naam	Samenwerkingsverband Passend Wijs
Juridische vorm	Stichting
Statutaire zetel	Arnhem
Code activiteiten	4, overige
Deelnamepercentage	0%

B9. WNT-VERANTWOORDING

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-ervulling	Omvang dienstverband in FTE	Gewezen topfunctionaris	(Fictieve) dienstbetrekking	Beloning plus belastbare onkosten vergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Individueel toepasselijk WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
H.M.M. Toenders	College van bestuur	2023	1/1-31/12	1,0	nee	ja	€ 112.531	€ 26.907	€ 139.438	€ 148.000	€ -	€ 139.438
		2022	1/1-31/12	1,0	nee	ja	€ 103.996	€ 16.128	€ 120.124	€ 143.000	€ -	€ 120.124

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-ervulling	Beloning plus belastbare onkosten vergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal	Individueel toepasselijk WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
C. Sahin	Voorzitter	2023	1/1-31/12	€ 11.225	€ -	€ 11.225	€ 22.200	€ -	€ 11.225
		2022	1/1-31/12	€ 8.363	€ -	€ 8.363	€ 21.450	€ -	€ 8.363
M.M. Beekhuizen	Lid	2023	1/1-31/12	€ 7.400	€ -	€ 7.400	€ 14.800	€ -	€ 7.400
		2022	1/11-31/12	€ 5.575	€ -	€ 5.575	€ 14.300	€ -	€ 5.575
G.J. Vonk	Lid	2023	1/1-31/12	€ 7.400	€ -	€ 7.400	€ 14.800	€ -	€ 7.400
		2022	1/1-31/12	€ 5.575	€ -	€ 5.575	€ 14.300	€ -	€ 5.575
H.C. Rookmaker	Lid	2023	1/1-31/12	€ 7.710	€ -	€ 7.710	€ 14.800	€ -	€ 7.710
		2022	1/1-31/12	€ 5.575	€ -	€ 5.575	€ 14.300	€ -	€ 5.575
A.P. Versteegh	Lid	2023	1/1-31/12	€ 7.400	€ -	€ 7.400	€ 14.800	€ -	€ 7.400
		2022	1/1-31/12	€ 5.575	€ -	€ 5.575	€ 14.300	€ -	€ 5.575

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekkingen die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Er zijn in 2023 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of WNT vermeld zijn of hadden moeten worden

Het bezoldigingsmaximum is conform bezoldigingsklasse B en bedraagt € 148.000 voor 1 FTE. Dit is gebaseerd op 6 complexiteitspunten.

Totale baten per kalenderjaar 2021	4
Aantal leerlingen, deelnemers of studenten per 1 oktober 2021	1
Gewogen onderwijssoorten of sectoren per 1 oktober 2021	<u>1</u>
	6

9.1 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN NIET IN DE BALANS OPGENOMEN

ACTIVA

Naam bedrijf/organisatie:	Soort levering/dienst:	Einde contract	Bedrag per jaar
De Rolf groep	ICT-dienstverlening	30-11-2024	€ 163.214
Aalbers	Schoonmaak	onbepaald	€ 120.340
Eneco	Gas en elektra	onbepaald	€ 89.800
Ricoh	Huur multifunctionals	26-6-2025	€ 38.811

B 9.2 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Na de balansdatum 31-12-2023 zijn geen gebeurtenissen te melden die het resultaat 2023 belangrijk beïnvloed zouden hebben.

B 9.3 ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING 2023

Bestuurder:

H.M.M. Toenders
(Voorzitter college van bestuur)

Bemmel, ... 2024

Toezichthouders

C. Sahin
(Voorzitter Raad van Toezicht)

M.M. Beekhuizen
(Lid Raad van Toezicht)

G.J. Vonk
(Lid Raad van Toezicht)

H.C. Rookmaker
(Lid Raad van Toezicht)

A.P. Versteegh
(Lid Raad van Toezicht)

Bemmel, ... 2024

C. VERSLAG INTERN TOEZICHT

INLEIDING

De raad van toezicht (rvt) van stichting ATOS is op grond van de statuten belast met het houden van toezicht op stichting ATOS. De toezichthoudende taak van de rvt is een maatschappelijke verantwoordelijkheid en bestaat uit het toezicht op het beleid van het college van bestuur (cvb) en de algemene gang van zaken binnen de stichting. Hieronder vallen de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige bestedingen van middelen. De rvt adviseert (gevraagd en ongevraagd) het cvb, fungeert als klankbord en vervult de werkgeversfunctie voor het cvb. Bij de vervulling van zijn taak richt de rvt zich op het voortbestaan en belang van de organisatie. Daarnaast benoemt de rvt de externe accountant.

Binnen de rvt zijn drie aandachtsvelden en twee commissies actief:

- Aandachtsveld Financiën en Beheer: hieronder zijn onder andere de strategische zaken omtrent duurzaamheid, ICT en huisvesting ondergebracht.
- Aandachtsveld Onderwijskwaliteit: hierbij wordt toezicht gehouden op de kwaliteit van het onderwijs, de identiteit en de borging hiervan.
- Aandachtsveld Personeel & Organisatie: hieronder vallen toezicht op het gevoerde personeelsbeleid en diverse strategische personele vraagstukken.
- Auditcommissie: deze commissie houdt toezicht op de financiële gang van zaken, in- en externe (risico) beheersing en treasurybeleid en voert onder andere overleg met de externe accountant over de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole.
- Remuneratiecommissie: deze commissie heeft onder andere de taak het beoordelen van het functioneren van de bestuurder, het doen van voorstellen betreffende het te voeren bezoldigingsbeleid en het organiseren van de jaarlijkse evaluatie van het functioneren van de rvt.

C.1 SAMENSTELLING VAN DE RVT

De samenstelling van de rvt per 31-12-2023 was als volgt:

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald/onbetaald	Aandachtsgebied en/of commissies	Termijn en einde termijn
Mw. C. Sahin-Pisanu	Ondernemer Chiara Sahin-Pisanu Executive Coaching en Storytelling	Geen overige nevenfuncties	Voorzitter rvt stichting ATOS, Lid Remuneratiecommissie	Derde termijn eindigt 01-02-2027
Dhr. M.M. Beekhuizen	Consultant Sterk-Onderwijs	Geen overige nevenfuncties	Vicevoorzitter rvt, Voorzitter Auditcommissie, aandachtsveld Financiën en Beheer (secundair)	Derde termijn eindigt 01-09-2026
Mw. H.C. Rookmaker	Lid cvb OVO-Fryslân-Noord	Voorzitter rvt Stichting Sooog (betaald)	Aandachtsveld Onderwijskwaliteit (primair aanspreekpunt), aandachtsveld Personeel & Organisatie (secundair)	Tweede termijn eindigt 01-02-2025
Dhr. G.J. Vonk	Beleidsontwikkelaar bij Stichting Samenwerkingsverband Schiedam Vlaardingen Maassluis onderwijs dat past	Geen overige nevenfuncties	Lid Auditcommissie, Aandachtsveld Financiën en Beheer (primair aanspreekpunt)	Tweede termijn eindigt 01-02-2025

Mw. A.P. Versteegh	Eigenaar Versteegh Management Coaching en Advies	Executive director Polish American Historical Association (onbetaald), Regiovoorzitter Gelderland Nederlandse Vereniging voor Autisme (onbetaald), Vicevoorzitter bestuur Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (onbetaald), Lid rvt Stichting Alterius (betaald).	Voorzitter Remuneratiecommissie, aandachtsveld Personeel & Organisatie (primair aanspreekpunt), aandachtsveld Onderwijskwaliteit (secundair)	Tweede termijn eindigt 01-08-2026
--------------------	--	--	--	-----------------------------------

C.1.1 VERGOEDINGSREGELING

De rvt volgt de richtlijnen en adviesbedragen van de VTOI-NVTK voor de honorering van de werkzaamheden van de rvt. Met dien verstande dat de rvt het in het verleden genomen standpunt handhaaft om de helft van deze percentages te hanteren, daarmee zijnde 7,5% voor de voorzitter en 5% voor de leden.

De VTOI-NVTK heeft de richtlijnen gebaseerd op de maximum WNT-bezoldigingsklasse. Deze wordt bepaald door omvang van de onderwijsinstelling (het aantal leerlingen), de omvang van de baten, en het aantal onderwijssoorten dat wordt aangeboden. De WNT-classificatie is een graadmeter voor de complexiteit van de instelling en de reikwijdte die het intern toezichtorgaan moet omspannen in het werk. Het bepaalt mede de omvang van de bestuurlijke aansprakelijkheid waar het intern toezichtorgaan onder valt. In de richtlijnen van de VTOI-NVTK zijn maxima opgenomen voor de honorering van een voorzitter rvt en de leden rvt. Dit betreft maximaal 15% van de geldende bezoldigingsklasse voor de voorzitter van de rvt en 10% voor de leden van de rvt.

C.1.2 TOEWIJZING ACCOUNTANT

Het kalenderjaar 2023 is een turbulent jaar geweest voor wat betreft de externe accountant. In 2021 had stichting ATOS, via een zorgvuldige selectieprocedure, Astrium Accountants benoemd als huisaccountant. In 2022 zijn de audittakken van Astrium overgenomen door Flynth Audit, waarna de afgesproken dienstverlening achterbleef op de contractafspraken die stichting ATOS destijds had gemaakt met Astrium Accountants. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het benoemen van een nieuwe externe accountant door de rvt voor de controlewerkzaamheden vanaf controlejaar 2023. Om het keuzeproces voor een accountant niet geheel opnieuw uit te moeten voeren, hebben we gekozen voor de nummer twee uit de offerte uitvraag die we in 2021 hebben gedaan: Van Ree Accountants.

C.1.3 TERMIJNEN IN DE RVT

In de statuten is vastgelegd dat leden van de rvt een derde termijn zitting kunnen nemen in de rvt. Hoewel in de WOP geen maximale termijn wordt vastgelegd heeft de PO Raad in de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs een maximale zittingstermijn van 2 x 4 jaar opgenomen. De statuten wijken in dat opzicht dan ook af van de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. In het jaar 2021 werd de WBTR ingevoerd en sindsdien ligt een herijking van de statuten dan ook voor de hand. Door externe omstandigheden duurde de aanpassing van de statuten langer dan gepland en werd dit proces in december 2023 afgerond. In afwachting van het passeren van de nieuwe statuten heeft de rvt in overleg met cvb en gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) besloten, mede gezien het belang van de toezichthoudende en bestuurlijke continuïteit, om vooralsnog de derde zittingstermijn in 2023 te handhaven.

C.2 VORMGEVING INTERN TOEZICHT

C.2.1 TOEZICHTSVISIE, TOEZICHTSKADER EN WERKWIJZE

Centraal in de missie van de stichting staat de ontwikkeling van het kind. De ATOS-scholen dienen maximaal in staat gesteld te worden om hun leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op onze hedendaagse samenleving, ervoor te zorgen dat leerlingen alles uit zichzelf kunnen halen, zodat de leerlingen een voor hen optimale vervolgstap kunnen zetten. Als rvt zien we erop toe hoe de bestuurder invulling geeft aan die missie. Hierbij kijken we niet alleen naar de interne organisatie, maar ook naar wat er om ons heen gebeurt. Wat vinden de ouders belangrijk, wat gebeurt in onze gemeente, en wat op regionaal en landelijk niveau. Er wordt gekeken naar maatschappelijk belang waarbij ruimte wordt gegeven aan diversiteit, professionaliteit, integriteit, open staan voor ontwikkelen en leren, en transparantie. Deze uitgangspunten hanteert de rvt ook voor zichzelf en haar eigen functioneren.

Stichting ATOS conformeert zich aan de wet, onderschrijft de code 'Goed Bestuur in het Primair Onderwijs' van de PO Raad en de code 'Goed Toezicht' van de VTOI-NVTK en hanteert daarbij het 'pas toe of leg uit' principe. De rvt werkt op basis van wederzijds vertrouwen, een goede overweging en goede wil, en past hoor en wederhoor toe. Toezicht houden en sturen in organisaties kan niet zonder vertrouwen, bij vertrouwen hoort echter ook rekenschap geven. In 2021 hebben het cvb en de rvt een herzien toezichtskader vastgelegd. Deze was ook in 2023 van toepassing.

Aan de hand van drie domeinen (Functioneren van bestuur en rvt, Instandhouding en strategische en operationele risico's en Onderwijskwaliteit) is een toezichtkader geformuleerd dat de rvt kan gebruiken om de juiste vragen te stellen in het kader van de toezichthoudende taak. Ook zijn 'Early warning signals' beschreven naar aanleiding van welke mogelijke signalen de rvt zo nodig het toezichtregime tijdig kan aanpassen en kan omschakelen naar een steviger en strakker toezicht. Het is van belang dat tekenen van mogelijke afwijkingen of veranderingen zo snel mogelijk kunnen worden omgezet in verder en dieper doorvragen en dat het cvb kan worden uitgenodigd tot nadere informatie en overleg.

In de vergadercyclus van de rvt zijn een aantal vaste agendapunten die van invloed zijn op de planning van de vergaderingen en de inhoud van de agenda: de begroting, tussentijdse (financiële en niet-financiële) rapportages, de jaarrekening en het bestuursverslag. De reguliere vergaderingen worden in samenspraak tussen de voorzitter van de rvt, de bestuurder en de ambtelijke secretaris voorbereid. De verslagen van de vergaderingen van de rvt worden door de ambtelijk secretaris gemaakt, die formeel geen onderdeel uitmaakt van de rvt. De ambtelijk secretaris houdt eveneens de noodzakelijke wijzigingen van de formele stukken én de besluitenlijst bij onder verantwoordelijkheid van de voorzitter. De voorzitter van de rvt en de bestuurder bespreken minimaal zesmaal per jaar algemene beleidsaangelegenheden en ad hoc vraagstukken, ieder binnen de eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast vindt er minimaal eenmaal een jaarlijks overleg plaats tussen bestuurder en leden van de rvt over betreffende aandachtsgebied dat onder hun beheer valt. De remuneratiecommissie heeft minimaal tweemaal per jaar in het kader van het werkgeverschap overleg met de bestuurder. De auditcommissie heeft minimaal driemaal per jaar een overleg over onder andere de begroting, de tussentijdse financiële rapportages en het jaarverslag.

Daarnaast zijn er twee vergaderingen met de GMR geweest en twee vergaderingen met voorzitters van de GMR en rvt en de bestuurder.

C.2.2 ZELFEVALUATIE

De rvt volgt de evaluatiecyclus zoals vastgesteld door de VTOI-NVTK. Volgens de evaluatiecyclus zou de evaluatie uit jaar 1 moeten plaatsvinden: "Zelfevaluatie door de rvt zelfstandig uitgevoerd".

In de zelfevaluatie werd teruggekeken op de opbrengstnotitie van de zelfevaluatie 2020, de conclusies die in 2021 besproken zijn met de GMR en de resultaten van de deelname aan de pilot Intercollegiale visitatie in 2022. Door de coronamaatregelen heeft er in 2021 geen zelfevaluatie plaatsgevonden. Doordat de rvt in 2022 heeft deelgenomen aan een pilot Intercollegiale visitatie georganiseerd door de VTOI-NVTK is de geplande zelfevaluatie doorgeschoven naar

januari 2023. Daarnaast werd aan de leden van de rvt gevraagd om onderwerpen ter bespreking aan te leveren. Input op deze onderwerpen werd schriftelijk gevraagd aan de bestuurder van de stichting en de voorzitter van de GMR.

In het kader van de kwaliteit van functioneren van de rvt werd geconcludeerd dat het handboek en de reglementen van de remuneratiecommissie en auditcommissie aangepast dienden te worden. Het handboek van rvt was in 2015/2016 gemaakt en was toe aan een revisie. Voor de reglementen werd het reglement van de VTOI als grondslag gebruikt. In 2023 werd dit proces afgerond.

In de zelfevaluatie 2021 was afgesproken een check-in bij de start van de vergaderingen te doen en een check-out als afsluiting, met als doel te reflecteren op het proces. De rvt is unaniem van mening dat dit goed gaat en een meerwaarde is voor het werkproces in de rvt.

Een aantal leden zit in of start met hun derde termijn. Er zal in de komende jaren dus nieuwe instroom komen in de rvt. Om te zorgen dat de kwaliteit van de rvt ook bij een nieuwe samenstelling blijft gewaarborgd is het belangrijk kennis en kunde van de huidige rvt leden over te dragen aan nieuwe rvt leden. Een helder proces van successionplanning, professionalisering en on-boarding kunnen hieraan bijdragen. Er werd besloten deze onderwerpen toe te voegen aan de professionaliseringsagenda en actief te bespreken met bestuurder en GMR. In 2023 is dit ook gebeurd (zie ook onderdeel vergaderingen rvt-GMR). Dit onderwerp zal ook in 2024-2025 opnieuw geagendeerd worden.

Geconcludeerd werd dat het stakeholderbeleid en de rol van de rvt helderder moeten zijn. In 2023 is door de voorzitter van de rvt en de bestuurder hieraan de voorzet gegeven en zijn afspraken geformaliseerd zodat er een duidelijke rol is voor de rvt leden.

De verdeling in commissies werkt goed en het onderling vertrouwen is groot. Leden van de rvt weten elkaar snel te vinden. Het wisselen van functies binnen de rvt is niet wenselijk. Juist het benutten van de verschillende expertises van de leden versterkt de rvt.

Wel werd geconcludeerd dat de voorzitter van de rvt momenteel tevens voorzitter van de remuneratiecommissie is. Besloten werd in het kader van good governance om het voorzitterschap van de rvt en de remuneratiecommissie te scheiden. Tijdens de zelfevaluatie werd een nieuwe voorzitter remuneratiecommissie aangesteld.

De rvt had een aandachtsveld Huisvesting en ICT. In de praktijk bleek dat de naamgeving van het aandachtsveld te smal is voor de werkelijke aandachtspunten en er overlap was met de werkzaamheden van de auditcommissie. Er wordt voorgesteld de naam van het aandachtsveld ICT en Huisvesting aan te passen naar Financiën en Beheer en onder te brengen bij de auditcommissie. Op deze manier wordt dit onderdeel geborgd en breed belegd.

Verder zijn de onderwerpen borgen van maatschappelijke verantwoordelijkheid en belang, rolvastheid, verbondenheid met de stichting en de zichtbaarheid van de rvt binnen de organisatie besproken. We concluderen dat de mix van lokale en niet-lokale rvt leden van meerwaarde is. Er wordt regelmatig met de bestuurder, GMR en de directeuren contact gezocht. Scholenbezoeken staan gepland en de rvt staat in contact met gemeente. Bij de GMR wordt navraag gedaan of de rvt intern voldoende zichtbaar is. De voorzitter rvt heeft de onderwerpen naar aanleiding van de zelfevaluatie besproken met en getoetst bij de voorzitter van de GMR.

C.2.3 WERKGEVERSFUNCTIE

Er is in 2023 in totaal twee keer door de remuneratiecommissie gesproken met de bestuurder in het kader van haar functioneren. Daarbij is het jaarplan van de bestuurder besproken en de belasting als eenhoofdig bestuur in onze relatief kleine, plat georganiseerde stichting. De bestuurder heeft afgelopen jaar alle gestelde doelen behaald.

Daarnaast is de nieuwe CAO Bestuurders funderend onderwijs aan de orde gekomen. Dit heeft geresulteerd in de salarisherziening conform de nieuwe cao.

In de planning stond dit jaar de evaluatie van het bestaande beleid dat de remuneratiecommissie hanteert ten aanzien van de werkgeversfunctie. Deze evaluatie werd mede ingegeven door de adviezen van de VTOI-NVTK en de nieuwe CAO die in 2022 is ingegaan. Gelijktijdig zat de stichting in een ontwikkelingsproces om de systematiek voor het functioneren van de medewerkers aan te passen. De rvt is van mening dat de systematiek gehanteerd voor de bestuurder gestroomlijnd dient te zijn met de systematiek voor de medewerkers. Een en ander was december 2023 nog niet afgerond en zal in 2024 meegenomen worden in de agenda van de remuneratiecommissie.

Omdat de bestuurder drie keer een uitbreiding van 0,1 fte heeft gekregen voor de duur van het jaar en na evaluatie bleek dat werkzaamheden structureel van aard blijken te zijn, heeft de rvt besloten de bestuurder permanent voor 1 fte aan te stellen. Hierbij spelen onder meer de inrichting van de organisatie mee, het ambitieniveau van het SBP en de noodzakelijke externe samenwerking in de regio, waarbij grote thema's een rol spelen, zoals passend onderwijs en de weg naar inclusief onderwijs, samen opleiden (partnerschap) en het vormen van nieuwe onderwijsregio's, het personeelstekort en de samenwerking in de nieuw te vormen regio's.

C.2.4 RECHTMATIGE EN DOELMATIGE BESTEDING VAN DE MIDDELEN

Onder de taken van de rvt vallen de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige bestedingen van middelen. Op de rechtmatige verwerving en besteding van middelen wordt specifiek toezicht gehouden door de auditcommissie en de externe accountant. Het toezicht op de doelmatige besteding van de middelen wordt gedaan aan de hand van de doelstellingen van het bestuur, het Strategisch Beleidsplan (SBP) en de missie en visie die daar achter liggen en het jaarplan van het cvb, het gesprek over de managementrapportages, de begroting en jaarverslag van het cvb en het bespreken van het accountantsverslag en de managementletter. Onderwerpen zoals risicomanagement, de hoogte van het eigen vermogen, de inzet van middelen in relatie tot onderwijskwaliteit staan zowel op de agenda van de gezamenlijke rvt, alsook op de agenda's van de gesprekken in de aandachtsvelden, c.q. commissies, alsook op de agenda van de vergaderingen met de GMR.

In 2023 vond de herijking van het SBP plaats. Het cvb heeft in overleg met de rvt ervoor gekozen om geen nieuw SBP te formuleren maar om het bestaande SBP te herijken. Mede door de periode van COVID-19 en de daaruit voortvloeiende belasting waren niet alle doelen uit het SBP gehaald. De rvt is actief betrokken geweest bij de herijking.

Om beter toezicht te kunnen houden op de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen hebben we in 2023 een schema opgezet met kritische indicatoren waarbij de koppeling wordt gemaakt tussen de agendapunten van de rvt, de doelen uit het SBP/de herijking, het jaarplan en de code Goed Toezicht van de VTOI. De evaluatie van deze werkwijze zal in 2024 plaatsvinden.

Vanuit de overheid heeft de Raad van de Jaarverslaggeving (RJ) specifieke voorschriften opgesteld ten aanzien van het verwerken van de kosten van groot onderhoud in de jaarrekening. Dit had zowel voor de stichting, de bestuurder als ook de rvt veel impact. De aanpassing van de systematiek van het verwerken van het groot onderhoud in de jaarrekening is diverse malen opgenomen op de agenda van de rvt vergaderingen.

Al met al is de rvt van mening dat er sprake is van rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige bestedingen van middelen door de bestuurder. Uit de resultaten en de voortgang van ontwikkelingen zijn geen aspecten die leiden tot verscherpt toezicht vanuit de rvt op het bestuur.

C.3 TOELICHTING OP BESLUITEN EN GEGEVEN ADVIEZEN

C.3.1. ONDERWERPEN BESPROKEN IN DE VERGADERINGEN RVT-CVB

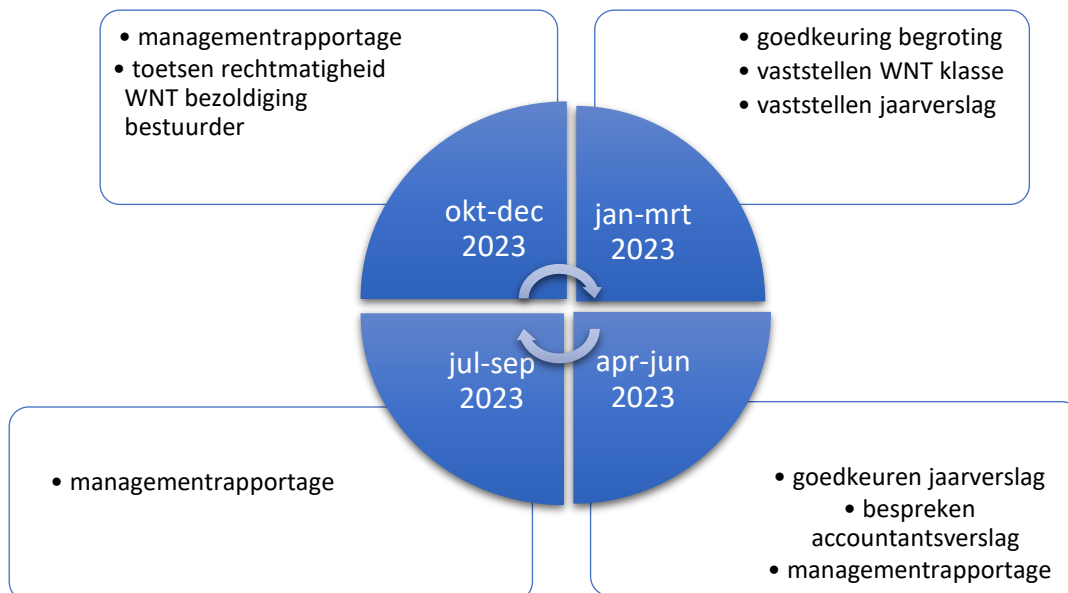
In de vergaderingen worden vast terugkerende onderwerpen die aan de planning- en controlcyclus gekoppeld zijn besproken. Dit betreft in 2023: de managementrapportages, het vaststellen van de WNT-klasse, het goedkeuren begroting 2024, het vaststellen jaarverslag 2022 rvt, het goedkeuren van het jaarverslag 2022 van het cvb, het bespreken van het accountantsverslag en de managementletter.

Ook de bestuursletter van de bestuurder is een vast onderdeel van de vergadering van de rvt. In de bestuursletter doet de bestuurder kort verslag aangaande recente en belangrijke ontwikkelingen voor de stichting. Voor het jaar 2023 zijn onder meer de volgende onderwerpen aan bod gekomen: deelname aan het project Schoolalert, het bezoek van inspectie op 't Holthuis in verband met het themaonderzoek 'Kwaliteit extra ondersteuning', schoolbezoek van de leden van rvt, nieuwe werkwijze auditcommissie in samenwerking met de bestuurder, plan bovenmatig eigen vermogen, deelname aan het regionaal partnerschap 'Veelzijdig Opleiden in Diversiteit', burgerschapsonderwijs, aanpassing klokkenluidersregeling, overgang leerlingen naar 't Holthuis, ontwikkelingen in het samenwerkingsverband, opzet schema kritische indicatoren, doorstroomtoets, personele ontwikkelingen, bevindingen naar aanleiding van controleverklaring accountant, opvang en onderwijs aan Oekraïense leerlingen, onderhoud gebouwen, nieuwe externe vertrouwenspersoon, bespreking rapport 'Besturen in een diffuus bestel', ontwikkelingen op het gebied van handhaving AVG, verwerking uitgaven en dotering aan de voorziening groot onderhoud, terugkoppeling jaarlijkse studiedag voor medewerkers over het SBP en het thema mentale veerkracht.

Verder zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

Functioneren van bestuur en rvt:

1. Onderwerpen in kader van de werkgeversfunctie: permanente uitbreiding contract bestuurder, terugkoppeling remuneratiecommissie jaarlijkse beoordelingsgesprek bestuurder.
2. Onderwerpen in kader functioneren rvt: bezoldiging leden rvt, successionplanning rvt inclusief het onderwerp

derde termijn, update handboek rvt, vergaderplanning rvt, planning schoolbezoeken, planning zelfevaluatie, begroting rvt 2024, vaststellen jaarverslag 2022.

3. Leerervaringsplaats aankomende toezichthouders.
4. Besturingsfilosofie, toetsingschema kritische indicatoren, WNT-klasse bestuurder, wijziging statuten naar aanleiding van nieuwe wetgeving WBTR, aanpassing Handboek rvt & reglementen van commissies, opschoning en handleiding gebruik archief rvt, compliance aan wet- en regelgeving ten aanzien van AVG en

bewaartermijnen en personeelsdossier bestuurder, nieuwe werkwijze auditcommissie, opfrustraining Human Dynamics voor gehele rvt.

Instandhouding en strategische en operationele risico's: risicomangement, terugblik jaarplan 2022-2023, herijking SBP, management rapportages, meerjarenbegroting 2024 – 2028, herijking groot onderhoud, stakeholdersbeleid, plan Bovenmatig eigen vermogen.

Onderwijskwaliteit: deelname aan het project Schoolalert, het bezoek van inspectie op 't Holthuis in verband met het themaonderzoek 'Kwaliteit extra ondersteuning', schoolbezoek van de leden van rvt, plan bovenmatig eigen vermogen, deelname aan het regionaal partnerschap 'Veelzijdig Opleiden in Diversiteit', burgerschapsonderwijs, doorstroomtoets, opvang en onderwijs aan Oekraïense leerlingen.

De rvt heeft dit jaar actief gevraagd en ongevraagd adviezen gegeven met name op het gebied van instandhouding en strategische en operationele risico's. De herijking van het SBP, het groot onderhoud en de gevolgen hiervan op de meerjarenbegroting, het risicomangement en het bovenmatig vermogen vroegen om een nauwe samenwerking tussen accountant, bestuurder en rvt.

C.3.2 ONDERWERPEN BESPROKEN IN DE VERGADERINGEN RVT – GMR

In 2023 zijn de GMR en de rvt tweemaal bij elkaar geweest. Daarnaast hebben de voorzitters elkaar driemaal gesproken, enerzijds als voorbereiding voor de gezamenlijke vergaderingen, anderzijds om recente en belangrijke onderwerpen te signaleren.

Het onderwerp tijdens de eerste bijeenkomst was Kwaliteitszorg in onderwijs en Gelijke kansen. Doel was vooral verkenning naar de wederzijdse zienswijze op het thema, vorming van gemeenschappelijke taal en meningsvorming.

De tweede bijeenkomst had als onderwerp in het kader van zowel successionplanning in de GMR als ook de rvt de onboarding van nieuwe rvt/GMR leden, zodat er een sterke medezeggenschap en toezicht gewaarborgd blijft in de toekomst. Er is een nulmeting gedaan waarin de huidige stand van zaken in de samenwerking rvt en GMR is beschreven in een document met daaraan gekoppeld doelstelling die in 2024 opgepakt worden.

C.3.3 DEELNAME AAN LEERERVARINGSTRAJECT AANKOMENDE TOEZICHTHOUDER VAN DE VTOI-NVTK

De rvt is gestart in oktober 2022 aan de "Oriëntatiesessies aankomende toezichthouder voor meer diversiteit binnen raden van toezicht" van de VTOI-NVTK en de NVTZ Academie. Er wordt een deelnemer gekoppeld aan de rvt met de bedoeling dat de deelnemer een leerervaringsplek bij de rvt krijgt. De deelnemer volgt deze leerervaringsplek niet vrijblijvend. Er is een passende opdracht aan gekoppeld die men zelf vormgeeft in afstemming tussen deelnemer en rvt. Hierbij is het doel dat enerzijds de deelnemer kennis en inzichten opdoet en tevens reflecteert op haar/zijn bijdrage in het geheel. Anderzijds is het doel dat de rvt nieuwe inzichten aangereikt krijgt van de deelnemer. Het traject werd doorlopen in 2023. De deelnemer had als opdracht om het handboek te moderniseren en aan te passen aan zowel wet- en regelgeving alsook de praktijk van handelen van de rvt. Het leerervaringstraject is in juni tot tevreden van alle betrokkenen afgerond en heeft geresulteerd in adviezen van de deelnemer aan de rvt en een aangepast handboek.

C.3.4 DEELNAME AAN PILOT COLLEGIALE VISITATIE VTOI-NVTK

In 2022 heeft de rvt deelgenomen aan de pilot Collegiale Visitatie van de VTOI-NVTK. Collegiale visitatie maakt deel uit de evaluatiecyclus van de VTOI-NVTK. De pilot is een onderzoek naar de geschikte aanpak voor de collegiale visitatie en de organisatie hiervan om te komen tot een goede match. De uitwisseling heeft plaatsgevonden met stichting Uniek uit Geertruidenberg. Afspraak met stichting Uniek was gemaakt om elkaar in 2023 opnieuw te ontmoeten om te evalueren wat er is gebeurd met de conclusies van de visitatie 2022. De bijeenkomst is door omstandigheden verschoven naar 2024.

C.3.5 AANDACHTSVELD FINANCIËN EN BEHEER (VOORMALIG AANDACHTSVELD HUISVESTING EN ICT)

In het verslagjaar 2023 is een stand-van-zakengesprek gevoerd met de bestuurder en de schooldirecteur die ICT-ontwikkeling binnen de stichting als taakgebied heeft. In dit overleg heeft de bestuurder voorlichting gegeven over de stand van zaken rondom ICT-beveiliging en welke ontwikkelrichting de stichting op het vlak van ICT-ontwikkeling en digitale geletterdheid aan het uitwerken is. In dit gesprek is ook de rol van Artificial Intelligence aan bod gekomen. De stichting volgt op dit vlak de ontwikkelingen en adviezen die vanuit de PO raad en vanuit het kennisnet gegeven worden.

In het verslagjaar is een stand-van-zakengesprek gevoerd met de bestuurder toegespitst op het inbedden van het uitgewerkte Meerjarig Onderhoudsplan in de meerjarenbegroting van de stichting. Dit onderwerp is ook uitvoerig aan de orde geweest in overleggen met de auditcommissie.

De rvt heeft besloten in de jaarlijkse zelfevaluatie 2023 dat het aandachtsveld Huisvesting en ICT in de praktijk te smal is voor de werkelijke aandachtspunten en daarboven overlap heeft met de werkzaamheden van de auditcommissie. Er werd voorgesteld de naam van het aandachtsveld ICT en Huisvesting aan te passen naar Financiën en Beheer en onder te brengen bij de auditcommissie. Op deze manier wordt dit onderdeel geborgd en breed belegd.

C.3.6 AUDITCOMMISSIE

In 2023 heeft de auditcommissie diverse keren overleg gehad, met name over de jaarlijks terugkerende thema's en onderwerpen die zijn ingebed in de planning- en controlcyclus van stichting ATOS. Dat waren de tussentijdse managementrapportages, de WNT klasse-bepaling 2024 die door rvt is vastgesteld, het jaarverslag 2022, de kaderbrief bij de begroting en de meerjarenbegroting 2024-2028. De vooraf besproken concept meerjarenbegroting en het concept jaarverslag zijn door de auditcommissie met een positief advies in de desbetreffende rvt vergaderingen ingebracht (ter goedkeuring).

Daarnaast is in 2023 de auditcommissie periodiek door de bestuurder geïnformeerd met behulp van de planning- en controltool (Capisci) die samen met het nieuwe administratiekantoor wordt gehanteerd. Via deze tool worden zowel de begroting als de tussentijdse financiële managementrapportages opgesteld. Daardoor kan de rvt tijdig worden geïnformeerd over de financiële stand van zaken.

Een belangrijk thema dat dit jaar in de vergaderingen van de auditcommissie is besproken was de herijking van het groot onderhoud en uiteindelijk de overstap naar de componentenbenadering. Daarbij heeft de bestuurder de auditcommissie meegenomen in de onderbouwde keuze en (financiële) consequenties van de overstap naar de componentenbenadering bij de bepaling van de hoogte van voorziening groot onderhoud en gevraagd en ongevraagd advies gegeven.

De nieuwe werkwijze is verwerkt in de balans per 31-12-2023.

Als laatste kan worden aangegeven dat begin 2023 het reglement van de auditcommissie is vastgesteld en opgenomen in het handboek rvt.

C.3.7 AANDACHTSVELD ONDERWIJS EN KWALITEIT

In 2023 heeft onderwijs en kwaliteit diverse keren aandacht gehad binnen de vergaderingen. Tevens is er een bijeenkomst geweest met de bestuurder en de onderwijs- en kwaliteitsmedewerker over de audits. Ook hebben leden van de rvt bezoeken gebracht aan scholen en zijn daar in gesprek gegaan met leerlingen en medewerkers over het onderwijs. Deze gesprekken hebben opgeleverd dat de rvt leden direct van betrokkenen hebben gehoord dat men tevreden is over de scholen en het onderwijs dat daar wordt geboden.

Jaarlijks worden de resultaten van de eindtoetsen besproken. Dit geeft een algemeen beeld over hoe de drie scholen presteren op de leergebieden taal, lezen en rekenen. De rvt is verheugd over het feit dat alle scholen de signaleringwaarde halen. Uit de waarden blijkt dat scholen hierop voldoende presteren.

Om voldoende zicht te hebben op aandachtspunten met betrekking tot de onderwijskwaliteit heeft de stichting een audittraject ontwikkeld. Deze bestaat uit een kwaliteitscyclus met externe audits in combinatie met interne visitaties en een zelfevaluatie. Met de kwaliteitszorgmedewerker is hier een gesprek over gevoerd en is informatie verschaft over het traject. De rvt is positief ten aanzien van deze ontwikkeling. De kwaliteit in een bovenschools verband bespreken heeft een meerwaarde.

In 2023 is ook speciaal aandacht geweest voor het schrijven van het beleidsplan Burgerschap Onderwijs. Binnen de scholen is dit niet een nieuw thema. Datgene wat al gebeurt is opnieuw beschreven en verder uitgewerkt naar de nieuwe standaarden van de inspectie die in de zomer van 2023 bekend zijn gemaakt. Van belang is dat er in de kringgesprekken met dezelfde soort vragen wordt gewerkt door de kwaliteitsmedewerker om te kunnen beoordelen op welke wijze er aandacht is voor burgerschap en waar de groei zit met betrekking tot dit onderwerp in de organisatie. Uitdaging die er nog ligt is op welke wijze er gemeten kan worden of aan de doelen wordt voldaan en of de kwaliteiten zijn gehaald.

C.3.8 REMUNERATIECOMMISSIE

De coördinatie van de werkgeversfunctie is belegd bij de remuneratiecommissie, zie elders voor de inhoudelijke beschrijving van de werkzaamheden. De remuneratiecommissie heeft daarnaast het Reglement Remuneratiecommissie rvt stichting ATOS herzien.

De remuneratiecommissie heeft verder de opfrustraining Human Dynamics georganiseerd, de zelfevaluatie 2023 en de begeleiding van de deelnemer van de leerervaringsplek. De commissie zou ook een vervolgbijeenkomst organiseren met Stichting Uniek. De bijeenkomst is door omstandigheden verschoven naar 2024.

C.3.9 AANDACHTSVELD PERSONEEL & ORGANISATIE

Vanuit het aandachtsveld Personeel & Organisatie heeft er in 2023 één gesprek met de bestuurder plaatsgevonden. Hierbij was de beleidsmedewerker P&O aanwezig. Tijdens dit overleg zijn besproken: de voortgang strategisch HRM, de digitalisering van de gesprekscyclus, de follow-up van het RI&E onderzoek en de gevolgen van de krappe arbeidsmarkt voor de stichting die met name zichtbaar is in de moeilijk in te vullen kortdurende vacatures. De onderwerpen waren ook geagendeerd op de agenda van de vergaderingen van de gehele rvt.

De rvt heeft met name op het gebied van instroom, doorstroom en uitstroom van personeel, cyclisch werken en het aantrekkelijk maken van de stichting als werkgever door bijvoorbeeld scholing op maat, geconstateerd dat dit onderwerp in alle geledingen op de agenda staat. Zowel in de vergaderingen met bestuurder alsook (P)GMR komt dit onderwerp regelmatig als aandachtspunt naar voren. De rvt is van mening dat de stichting zich tactisch en strategisch goed gepositioneerd heeft in het netwerk, waardoor kwaliteit van onderwijs geborgd kan worden. Wel is het een onderwerp dat blijvend aandacht in de driehoek GMR-rvt-cvb behoeft om ook in de toekomst de kwaliteitsstandaard van het SBP vast te blijven houden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het intern toezichthoudend orgaan van Stichting Algemeen Toegankelijk Onderwijs 3-Stromenland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Algemeen Toegankelijk Onderwijs 3-Stromenland te Bemmelen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Algemeen Toegankelijk Onderwijs 3-Stromenland op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Algemeen Toegankelijk Onderwijs 3-Stromenland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens

verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat

een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 14 juni 2024

Van Ree Accountants

R. van der Weerd RA MSc